

RĪGAS PAŠVALDĪBAS AĢENTŪRA
„RĪGAS ENERĢĒTIKAS AĢENTŪRA”
**RĪGAS PILSĒTAS ENERGOAPGĀDES
EKSPERTU KONSULTATĪVĀ
PADOME**

Reģistrācijas Nr.LV90002316775, Brīvības iela 49/53,
Rīga, LV1010, tālrunis 67012350, fakss 67181171, e-pasts
rea@riga.lv

**Rīgas pilsētas energoapgādes ekspertu konsultatīvās padomes (REEKP)
sēde Nr.13/37**

23.09.2016.

Rīgā

**Rīgas domes Mājokļa un vides
departamenta telpās,
9.stāva sēžu zālē
Brīvības ielā 49/53**

PROTOKOLS

Sēde tiek atklāta plkst. 13.00

Sēdi vada M.Rubīna
Sēdi protokolē I.Nokalna

Sēdē piedalās padomes locekļi:

M.Rubīna, A.Akermanis, A.Krēsliņš, U.Osis, I.Bekmanis, I.Stuklis,
V.Vītoliņš, G.Klāvs

Sēdē nepiedalās padomes locekļi: J.Romaņenko, P.Popovs, P.Šipkovs, J.Lukss,
D.Turlajs, R.Leveika, A.Cers, I.Laube

Sēdē piedalās uzaicinātie:

Rihards Baufals – REA;
Andrejs Apaņuks – LR EM;
Lana Maslova – LR VARAM;
Raimonds Kašs – LR VARAM;
Ilmārs Grīntāls – RD Pilsētas attīstības departaments.

Sēdes dalībnieku sarakstu skatīt 1.pielikumā.

DARBA KĀRTĪBA

Nr.	Darba kārtības jautājumi	Ziņotājs
1.	Informācija par Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2016.-2020.gadam sabiedriskās apspriešanas rezultātiem	M.Rubīna,
2.	Sagatavojamā Siltumapgādes likumprojekta pirmās un otrās nodaļas teksta izskatīšana un apspriešana	M.Rubīna
3.	Par nākošo REEKP sēdi	M.Rubīna

1.§**Informācija par Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2016.-2020.gadam sabiedriskās apspriešanas rezultātiem**

M.Rubīna

M.Rubīna informē, ka ir beigusies Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2016.-2020.gadam sabiedriskā apspriešana, kuras ietvaros pēdējā tikšanās notika iepriekšējā piektdienā, 16.09.2016. Viņa atzinīgi novērtē REEKP locekļu iesniegtos racionālos un kvalitatīvos priekšlikumus papildinājumiem un izmaiņām sagatavotajā REEKP vēstules projektā par minētās programmas novērtējumu. Vēstule pilnveidota un nodota VARAM un projekta izstrādātājiem. Kā apstiprināja izstrādātāji, REEKP priekšlikumi tiks ņemti vērā. REEKP sekos līdzī programmas pilnveidošanai un nodošanai apstiprināšanai Rīgas domei un VARAM.

REEKP locekļi nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

2.§**Sagatavojamā Siltumapgādes likumprojekta pirmās un otrās nodaļas teksta izskatīšana un apspriešana**M.Rubīna (A.Apaņuks, V.Vītoliņš, U.Osis, I.Bekmanis,
G.Klāvs, I.Stuklis, A.Krēsliņš, I.Grīntāls)

M.Rubīna informē, ka Eiropas Parlaments 13.09.2016. apstiprinājis jauno Eiropas siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju, kura jau pārtulkota latviski un pārsūtīta daļai klātesošo. Ir lietderīgi ar to detalizēti iepazīties, jo stratēģija skar tieši jautājumus, ko REEKP iekļauj Siltumapgādes likumprojektā. Stratēģija uzsver arī pašvaldību lomu siltuma un aukstuma apgādes risinājumu izstrādē un ieviešanā. M.Rubīna par izstrādāto Siltumapgādes projekta daļu ir saņēmusi rakstiskus komentārus no Latvijas siltumapgādes uzņēmumu asociācijas, ko ņems vērā, pilnveidojot Siltumapgādes likumprojektu. Viņa aicina izteikt savus viedokļus un komentārus par sagatavoto likuma projektu.

A.Apaņuks ierosina, ņemot vērā vispārpieņemtās normas likumdošanas dokumentu izstrādē, sakārtot Siltumapgādes likuma sagatavošanas sistēmiskas dabas jautājumus, kas atvieglot tā izskatīšanu. Viņš iesaka veidot tabulu, kurā katram likumprojekta punktam vienlaikus tiktu norādīta tā izcelsme vai pamatojums ar atsauci uz citiem normatīviem aktiem, kas jau darbojas, lai nerastos pretrunas ar jau pieņemtajiem dokumentiem. Tabulā jāparedz arī iespēja fiksēt komentārus un izmaiņas likumprojektā. Viņš norāda, ka lietderīgi pirms REEKP sēdēm piedāvāto redakciju vispirms izskatīt un koriģēt mazajā darba grupā.

V.Vītoliņš iebilst, ka sagatavotajā dokumentā ir atspoguļotas pārāk konkrētas normas, ko pēc būtības nosaka Ministru kabineta noteikumi. Viņš atzīst, ka augsta energoefektivitāte balstās uz koģenerāciju, bet norāda, ka par to var būt runa tikai lielajās pašvaldībās.

U.Osis izsaka neizpratni par likumprojektā ierakstītajām normām, kas ir jau iekļautas valstī pieņemtajos normatīvajos aktos, piemēram, Enerģētikas likumā, un nu dublējas arī Siltumapgādes likumā.

I.Bekmanis uzskata, ka par pamatu būtu jāsaglabā Enerģētikas likums kā jumta likums un tam būtu jāpievieno visus nosacījumus, kas nāk klāt no jauna. Viņš ierosina likumā aprakstītās normas sākt no “lejas”, t.i. sākt ar mazajām pilsētām un pašvaldībām, iesakot tām rakstīt savas stratēģijas un tās saliekot kopā veidot apkopujošo vienotu Siltumapgādes likumu.

V.Vītoliņš piekrīt, ka liberalizācija noteikti būs, taču iesaka nekādā gadījumā neatteikties no centralizētās siltumapgādes, kurai katrā pašvaldībā būtu arī sava specifika. Viņš norāda, ka svarīgi ir saglabāt tos mehānismus, kas jau labi strādā un neizgudrot neko jaunu.

G.Klāvs atbalsta ierosinājumu par konstrukcijas ievērošanu, tajā pašā laikā var likuma rakstīšanai izvēlēties veidu, kas var būt divējāds. Var veidot visu iecerēto likumprojektu pilnībā un tad apspriežot mest ārā tās normas, kuras jau pieņemtas citos normatīvajos aktos. Taču var arī likumprojektu veidot pa daļām, iekļaujot tajā pēc apspriešanas tikai visu nepieciešamo.

I.Stuklis uzskata, ka koģenerācija ir efektīvākais enerģijas ražošanas veids. Viņš uzsver, ka siltumenerģijas galvenā “degviela” ir energoefektivitāte. I.Stuklis atzīmē, ka svarīgi būtu likumā norādīt pašvaldību svarīgo lomu siltumapgādes jautājumu risināšanā, kā arī noteikti nepieciešama sadaļa par siltumenerģijas tirgu.

A.Krēsliņš norāda, ka uzmanība jāpievērš arī terminoloģijas ievērošanai. Viņš secina, ka likumprojektā nav aprakstīta decentralizētā siltumapgāde, kā arī par svarīgu uzskata tajā aukstumapgādes ierakstīšanu. Savukārt nebūtu jānorāda konkrēti lielumi par temperatūrām un zudumiem.

M.Rubīna secina, ka iebildumu un priekšlikumu, ņemot vērā arī LSUA apjomīgos komentārus, ir krietni daudz un visai dažādi, kā arī jāņem vērā jaunās Energoapgādes un aukstumapgādes stratēģijas nostādnes, kas ir jauns akcents. Viņa norāda, ka nepieciešams sagatavoto materiālu pārskatīt un pārstrādāt, ņemot vērā iepriekš minēto un A.Apaņuka ierosinājumu par materiāla sagatavošanu apspriešanai tabulas veidā.

Pēc diskusijām un viedokļu izteikšanas **REEKP locekļi nolemj:**

Uzdot darba grupai dokumentu pārstrādāt, ņemot vērā izteiktos iebildumus, jaunās Energoapgādes un aukstumapgādes stratēģijas nostrādnes un A.Apaņuka ieteikumu, sagatavojot likumprojektu apspriešanai tabulas veidā ar vismaz trim sadaļām:

- 1) likumprojektā paredzētajiem nosacījumiem,
- 2) normatīvajiem aktiem, ar kuriem tie sasaistāmi, vai uz kuriem ir atsauce,
- 3) vietu komentāriem.

3.§

Par nākamo sēdi

M.Rubīna

REEKP locekļi vienbalsīgi nolemj:

Nākamo REEKP sēdi sasaukt pēc nepieciešamības, laiku un darba kārtību izziņojot nedēļu iepriekš.

Pielikumā:

1. Sēdes dalībnieku saraksts uz 2 lpp.
2. Siltumapgādes likumprojekta pirmās un otrās nodaļas projekts (19.09.2016) uz 7 lpp.

3. LSUA viedoklis ar M.Rubīnas komentāriem uz 29 lpp.

4. ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija (2016/2058(INI)) uz 18 lpp.

Sēde tiek slēgta plkst.14.40

Sēdi vada

M.Rubīna

Sēdi protokolē

I.Nokalna

Siltumapgādes likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi.

1.pants Likumā lietotie termini.

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **atjaunojamie energoresursi** — vēja, saules, ģeotermālā enerģija (zemes grunts un iežu slāņos un atklātos ūdens baseinos saglabātā saules enerģija, silto zemes ģeotermālo ūdeņu un zemes karsto iežu enerģija), hidroenerģija (viļņu, paisuma un bēguma, ūdens kinētiskā enerģija), aerotermālā enerģija (saules enerģija, kas saglabājas gaisā), biogāze (anaerobā fermentācijas ceļā bioķīmiskā procesā ražota gāze no organiskām vielām sadzīves, dzīvnieku izcelsmes, lauksaimniecības, pārtikas u.c. atkritumos, notekūdeņu dūņās, kā arī lauksaimniecības enerģētiskajās kultūrās - kukurūzā, zālē, cukurbietēs u.c.), sintētiskā gāze (biomasas termogazifikācijā ražota gāze), ūdeņradis, etogāze (ķīmiskā ceļā no ūdeņraža un ogļskābās gāzes ražota gāze), biomasas (koksne, salmi, lapas, augi u.c.).
- 2) **siltumapgāde** - kompleksa darbība, kas ietver siltumenerģijas apgādes plānošanu un organizēšanu noteiktā administratīvā teritorijā, energoresursu (kurināmais, atjaunojamie energoresursi) iegādi vai iekārtu izveidošanu ieguvei, pārveidi (ražošanu), uzglabāšanu (akumulāciju), pārvadi un patēriņu;
- 3) **koģenerācijas iekārta** - iekārta vai iekārtu kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai vienotā tehnoloģiskajā procesā. Koģenerācijas iekārtā neietilpst iekārtas, ko izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai vai tikai elektroenerģijas ražošanai;
- 4) **siltuma avots** - katlu māja, koģenerācijas stacija, sadedzināšanas iekārta vai atjaunojamo energoresursu iekārtas;
- 5) **centralizētās siltumapgādes sistēma** - siltumavotu, pārvades un sadales siltumtīklu un siltumenerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, uzglabā, pārvada, sadala un patērē siltumenerģiju;
- 6) **centralizētās aukstumapgādes sistēma** – uz koģenerācijas staciju bāzes veidotu aukstumavotu (triģenerācija), pārvades un sadales aukstumapgādes tīklu un dzesēšanai nepieciešamo enerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, uzglabā, pārvada, sadala un patērē dzesēšanai nepieciešamo enerģiju;
- 7) **decentralizētā siltumapgāde** – siltumapgāde, ko veido lokāli un individuāli siltuma avoti;
- 8) **lokālā siltumapgāde** - autonoma ražotāja, valsts vai pašvaldības iestāžu īpašumā esoša siltumapgādes sistēma, kas nodrošina siltumenerģiju paša vajadzībām un citiem enerģijas lietotājiem, kuriem siltumenerģija tiek sadalīta un piegādāta no siltumavota pa sadales siltumtīkliem vai bez tiem;
- 9) **individuālā siltumapgāde** – atsevišķas ēkas siltumapgādes sistēma, kuras siltuma avots ir apkures iekārtas, kas apsilda visu ēku, vai apkures iekārtas, kuras izmanto atsevišķu telpu apsildīšanai ēkā;
- 10) **energo pārvaldības sistēma** - saistītu procesu kopums, ar ko izveido rīcības plānu un nosaka energoefektivitātes mērķus, kā arī procedūras šo mērķu sasniegšanai;
- 11) **energoefektivitāte** - energoresursu izmantošanas lietderīguma pakāpe, kas izpaužas kā galaprodukta veida, kvalitātes un kvantitātes samērs ar energoresursu patēriņu;

- 12) **ēkas energoefektivitāte** - relatīvs enerģijas daudzums, kas raksturo konkrētās ēkas apkurei, ventilācijai, dzesēšanai, apgaismojumam un karstā ūdens apgādei nepieciešamās enerģijas patēriņu ēkas tipam raksturīgos ekspluatācijas apstākļos;
- 13) **ēkas inženiertehniskā sistēma** - tehniskā aprīkojuma kopums, kas atsevišķi vai kopējā sistēmā nodrošina ēkas vai ēkas daļas apkuri, ventilāciju, dzesēšanu, apgaismojumu un karstā ūdens apgādi;
- 14) **gandrīz nulles enerģijas ēka** - paaugstinātas energoefektivitātes klases ēka, kuras energoapgādei izmanto augstas efektivitātes sistēmas;
- 15) **fosilais kurināmais** – kurināmais dabā, kas neatjaunojas, vai arī atjaunojas nepārskatāmi ilgā laika periodā – ogles, nafta un naftas produkti, degakmens un tā produkti, dabasgāze un sašķīdinātā gāze, kūdra;
- 16) **vietējie energoresursi** - Latvijā apzinātie atjaunojamie energoresursi un kurināmā krājumi, kurus var izmantot tiešai lietošanai vai siltumenerģijas iegūšanai;
- 17) **siltumenerģijas akumulācija** –siltumnesēja (ūdens) uzkrāšana ar noteiktiem parametriem tvertnēs (diennakts un nedēļas siltuma akumulatori) vai segtos liela tilpuma virszemes ūdens baseinos un ģeoloģiski piemērotās pazemes struktūrās (sezona siltuma akumulatori);
- 18) **sekundārie energoresursi** — energoresursi, kuri rodas jebkura veida tehnoloģiskajos procesos kā blakusprodukts, arī tehnoloģiskajā procesā neizlietotā enerģija, kas ir derīga tālākai izmantošanai;
- 19) **siltumenerģijas atgūšana** - siltumenerģijas izstrāde ar siltumapgādei nepieciešamiem parametriem, izmantojot sekundāros energoresursus;
- 20) **licence** — saskaņā ar likumu izsniegta speciāla atļauja, kas nosaka siltumapgādes komersanta tiesības un pienākumu nodarboties ar energoapgādi licences darbības zonā;
- 21) **siltumapgādes komersants** - licencēts vai reģistrēts komersants, kas nodarbojas ar siltumapgādi;
- 22) **siltumapgādes operators** - siltumapgādes komersants, kas saņēmis licenci darbībai noteiktā pašvaldības teritorijā, un sniedz siltumenerģijas pārvades un sadales pakalpojumus;
- 23) **viedais komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma)** - elektroniska ierīce (elektroniska sistēma), ar ko var mērīt un monitorēt enerģijas patēriņu, kā arī pārraidīt un saņemt datus, izmantojot elektronisko saziņu.
- 24) **reversīvā siltumenerģijas uzskaitē** – komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma), kas uzskaita siltuma daudzumu plūsmā tiešā un pretējā virzienā;
- 25) **regulators** – sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde, kas izveidota un darbojas saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

2.pants. Likuma mērķis.

Likuma mērķis ir veicināt sociāli atbildīgas, ilgtspējīgas un ekonomiskas siltumapgādes attīstību, kas vērsta uz siltumenerģijas maksimālu izstrādi koģenerācijas režīmā, siltumenerģijas potenciāla maksimālu izmantošanu un siltuma akumulāciju, atjaunojamās enerģijas iesaisti siltumapgādē, samazinot tās atkarību no fosilā kurināmā, kā arī ievērojot vides aizsardzības prasības.

3.pants. Likuma reglamentācijas joma.

Likums nosaka:

- 1) valsts regulējumu siltumapgādes jomā;
- 2) reģionālās siltumapgādes attīstības noteikumus;

- 3) siltumapgādes organizēšanas kārtību pašvaldībā;
- 3) jaunu siltumapgādes projektu apstiprināšanas kārtību pašvaldībā;
- 4) energopārvaldības sistēmas veidošanu pašvaldībā;
- 5) kārtību fosilo, vietējo un atjaunojamo energoresursu izmantošanai;
- 6) centralizētās siltumapgādes ražošanas, pārvades un akumulācijas noteikumus;
- 7) aukstumapgādes attīstību uz siltumapgādes bāzes;
- 8) siltumenerģijas atgūšanu no tehnoloģiskiem procesiem izmantošanai siltumapgādē;
- 9) siltumapgādes operatora pienākumus un tiesības;
- 10) siltumenerģijas patēriņa uzskaites un regulēšanas kārtību;
- 11) iekārtu uzstādīšanas un renovācijas kārtību decentralizētā siltumapgādē;
- 12) ražošanas iekārtu un enerģijas uzskaites kārtību decentralizētā siltumapgādē;
- 13) decentralizētās siltumapgādes objektu pieslēgšanas kārtību centralizētai siltumapgādei ar reversīvo siltumenerģijas uzskaiti;
- 14) centralizētās siltumapgādes cenu un tarifa noteikšanas kārtību;
- 15) atgūtā siltuma (sekundārās siltumenerģijas) cenas noteikšanas kārtību un norēķinu sistēmas ieviešanu;
- 16) siltumapgādes organizēšanas kārtību enerģētiskās krīzes apstākļos.

2.nodaļa. Siltumapgādes organizācija un energopārvaldība.

4.pants. Valsts regulējums siltumapgādes jomā.

(1). Siltumenerģētika ir sociāli jūtīga valsts tautasaimniecības politikas sastāvdaļa, kuras vietējo organizēšanu un vadību savas administratīvās teritorijas ietvaros valsts ar likuma „Par pašvaldībām” 15.pantu ir deleģējusi pašvaldībām, kas darbojas šā likuma un citu ar enerģētiku un vides aizsardzību saistīto likumu un Ministru kabineta noteikumu ietvaros.

(2). Valsts sekmē pašvaldību iesaisti brīvprātīgajās iniciatīvās Eiropā ilgtspējīgas un energoapgādes drošumu paaugstinošas energoapgādes attīstībai (Pilsētu mēru pakts, Viedo pilsētu un pašvaldību sadarbība u.c.) un inovatīvas tehnikas un tehnoloģiju ieviešanai savās teritorijās.

(3). Pašvaldības var 1.punktā noteikto funkciju nodrošināšanai, energoefektivitātes veicināšanai un gaisa piesārņojuma ierobežošanai no apkures iekārtām savā administratīvajā teritorijā izdot siltumapgādes un gaisa kvalitātes uzlabošanas saistošos noteikumus.

(4). Siltumapgādi var nodrošināt, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmu vai decentralizēti, ar lokālo vai individuālo siltumapgādi. Uz centralizētās siltumapgādes bāzes var veidot arī centralizēto aukstumapgādi.

(5). Centralizēto siltumapgādi veic siltumapgādes komersanti enerģijas lietotāju nodrošināšanai ar siltumenerģiju ēku un būvju apsildei, ventilācijai (vēdināšanai) un karstā ūdens sagatavošanai enerģijas lietotājiem optimālā veidā, ievērojot šā likuma, kā arī ekonomiskos, sociālos, vides aizsardzības un kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumus.

(6).). Ēku un būvju īpašniekiem, projektējot jaunbūves vai rekonstruējot esošo ēku un būvju siltumapgādes sistēmu, ir tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu, ievērojot Ēku energoefektivitātes likuma 5.panta prasības.

(7). Kārtību, kādā siltumapgādes komersanti piegādā un enerģijas lietotāji lieto siltumenerģiju, un gadījumus, kādos siltumapgādes komersants var pārtraukt siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu atsevišķiem enerģijas lietotājiem, nosaka Ministru kabinets.

(8). Siltumapgādes komersantu licencēšanu un reģistrāciju, kā arī siltumenerģijas tarifu noteikšanu veic regulators likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktā kārtībā.

5.pants. Reģionālās siltumapgādes attīstības noteikumi.

(1). Risinot pašvaldības teritoriju siltumapgādi, kā galveno siltumapgādes veidu teritorijās ar blīvu apbūvi vai lieliem siltumenerģijas patērētājiem pieņem centralizēto siltumapgādi.

(2). Pašvaldības veicina pakāpenisku blīvas esošās apbūves pieslēgšanu centralizētai siltumapgādes sistēmai.

(3). Centralizētas siltumapgādes galvenie siltuma avoti ir augsti efektīvas koģenerācijas stacijas. Ir pieļaujama siltumapgādes sistēmā atsevišķu ūdens sildkatlu darbība teritorijās ar zemu siltuma slodzi (≤ 5 MW), kā arī galotņu slodžu segšanai ierobežotu laika periodu, kas nepārsniedz 1500 stundas gadā.

(4). Koģenerācijas staciju pamatdarbība kondensācijas režīmā nav pieļaujama. Kondensācijas režīmā ierobežotu laika periodu var strādāt bāzes termoelektrostacijas, ja tas nepieciešams valsts elektroapgādes stabilizēšanai. Šādas termoelektrostacijas tiek aprīkotas ar siltuma akumulācijas iekārtām kondensatorā atgūtā siltuma uzkrāšanai.

(5). Siltumenerģijas pārvades tīklus veido, ievērojot iespējas samazināt siltumenerģijas zudumus tīklos līdz 2-3% no pārvadāmās siltumenerģijas apjoma. Zemākais pieļaujamais temperatūras grafiks tīklos Latvijas klimatiskajā zonā ir 70/30 °C.

(6). Siltumenerģijas pārvades tīkli ir brīvi pieejami pieslēgumiem ar iespēju nodot tīklos no sekundārajiem enerģijas avotiem atgūto siltumu vai atjaunojamo energoresursu iekārtām, kas strādā bez kurināmā sadedzināšanas, pārpalikuma enerģijas nodošanai tīklos siltumenerģijas veidā.

(7). Siltumapgādes operators sadarbībā ar galvenajiem reģiona siltumapgādes komersantiem veido reģionam pietiekoša apjoma siltuma akumulācijas jaudas liekā siltuma uzkrāšanai.

6.pants. Siltumapgādes attīstības reģionālā plānošana.

(1). Lielo pilsētu siltumapgādes plānošanas pamatdokuments ir pilsētas siltumapgādes attīstības koncepcija 10-15 gadu periodam, kas ņem vērā aktuālās valsts un Eiropas enerģētikas attīstības politikas nostādnes.

(2). Konkretizēts siltumapgādes plānošanas dokuments 5-7 gadu periodam ir pilsētas vai citas pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns, ko sagatavo, ņemot vērā Pilsētu mēru pakta vai Viedo pilsētu un pašvaldību sadarbības ietvaros izstrādātās vadlīnijas, vai vadlīnijas, ko izstrādājusi un apstiprinājusi Ekonomikas ministrija.

(3). Izstrādājot siltumapgādes attīstības koncepciju un pilsētas vai citas pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, nodrošina tā savstarpēju saskaņotību ar citiem pilsētas vai pašvaldības attīstības stratēģiskajiem dokumentiem un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī sabiedrības iesaisti dokumentu izstrādē un apspriešanā.

(4). Pašvaldības, plānojot siltumapgādes attīstību, veicina daudzdzīvokļu ēku ar izjauktu centralizēto siltumapgādi apkures sistēmas sakārtošanu un centralizētās siltumapgādes atjaunošanu dzīvokļiem ar atslēgtu apkuri.

(5). Izstrādājot siltumapgādes attīstības koncepciju un pilsētas vai citas pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu ņem vērā iespēju maksimāli izmantot vietējos energoresursus.

7.pants. Siltum/aukstumapgādes jaunu projektu apstiprināšanas kārtība pašvaldībā.

(1). Lēmumu par valsts stratēģiskas nozīmes siltumenerģijas avotu attīstību, pēc saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību, pieņem Ministru kabinets.

(2). Jaunu siltum/aukstumapgādes projektu attīstību paredz un tehniski ekonomiski pamato pilsētas siltumapgādes attīstības koncepcijā vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānā, ko apstiprina pašvaldības dome. Būvatļaujas projektu attīstībai drīkst izdot tikai šādiem objektiem.

(3) Lēmumu par atsevišķu siltumenerģijas avotu būvniecību, kas darbojas ar kurināmā sadedzināšanu un kura jauda ir 1 MW vai lielāka, izņēmuma kārtā, ja objekts nav ticis iekļauts 2.punktā minētajos attīstības plānošanas dokumentos, pieņem pašvaldības dome pēc attiecīga tehniski ekonomiskā pamatojuma, ja valsts reģionālā vides pārvalde ir izdevusi pozitīvu vērtējumu par to, ka jaunais siltumenerģijas avots, ņemot vērā esošo vides piesārņojumu, neizsauks piesārņojuma palielinājumu virs pieļaujamiem normatīviem un ir veikta objekta sabiedriskā apspriešana ar pozitīvu rezultātu.

(4). Lēmumu par apkures iekārtu uzstādīšanu un renovāciju vai kurināmā veida maiņu iekārtām ēkās un būvēs ar jaudu līdz 250 kW pieņem pašvaldībā izveidota un domes apstiprināta siltumapgādes komisija. Siltumapgādes komisija savā darbībā vadās pēc šā likuma un pašvaldības izdotajiem siltumapgādes un gaisa kvalitātes uzlabošanas saistošajiem noteikumiem.

8.pants. Energoapģādes sistēma pašvaldībā.

(1). Energoapģādes sistēmai pašvaldībā ir divas atšķirīgas funkcijas, kas aptver:

- 1) šajā likumā noteikto energoapģādes organizēšanu un vadību savā administratīvajā teritorijā,
- 2) energopatēriņa vadības ieviešanu savās iestādēs un uzņēmumos.

(2). Energoapģādes vadības ieviešana savās iestādēs un uzņēmumos pašvaldībā notiek atbilstoši energoapģādes standartam LVS EN ISO 50001:2012 "Energoapģādes sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi" vai sertificētai energoapģādes sistēmai kārtībā, ko nosaka ar Ministru kabineta noteikumiem.

(3). Energoapģādes organizēšanai un vadībai savā administratīvajā teritorijā pašvaldība izstrādā ilgtermiņa enerģētiskās rīcības plānu, kas nosaka enerģētiskās attīstības un energoefektivitātes mērķus, kā arī pasākumus šo mērķu sasniegšanai, tostarp rīcības plāna ieviešanai veido nepieciešamo energoapģādes sistēmu.

(4). Energoapģādes sistēmu veido par rīcības plāna izstrādi un ieviešanu domes nozīmētā atbildīgā pašvaldības iestāde, kuras sastāvā darbojas viens vai vairāki energospeciālisti, kas regulāri seko rīcības plāna izpildes gaitai un organizē tās pasākumus. Pie atbildīgās iestādes ar pašvaldības domes lēmumu energoapģādes sistēmā izveido:

- 1) rīcības plāna ieviešanas vadības grupu, kurā iekļauj un sabiedriskā kārtā darbojas reģiona energopieģādātāju un servisa uzņēmumu pārstāvji, kas nodrošina nepārtrauktu saiti ar rīcības plāna izpildes procesu;
- 2) energoapģādes ekspertu konsultatīvo padomi vismaz 3 tās locekļu sastāvā, ko veido pieaicināti zinātnieki vai pieredzes bagāti enerģētiskās eksperti un kas nodrošina pieņemto energoapģādes pasākumu tehnisko kvalitāti.

(5). Par rīcības plāna izstrādi un ieviešanu nozīmētā atbildīgā pašvaldības iestāde sadarbībā ar pārējiem energoapģādes sistēmas locekļiem regulāri (reizi gadā vai reizi divos gados) sagatavo ziņojumu par rīcības plāna izpildes gaitu, tostarp noskaidro un analizē šķēršļus, kas kavē tā izpildi un organizē šo šķēršļu novēršanu. Ziņojumu apstiprina pašvaldības dome.

3.nodaļa. Fosilie, vietējie un atjaunojamie energoresursi.

Fosilie energoresursi, to pielietojums.
Vietējie un atjaunojamie energoresursi centralizētai siltumapgādei.
Vietējie un atjaunojamie energoresursi decentralizētai siltumapgādei..
Siltumapgādes kombinētās sistēmas.

IV. Centralizētā siltuma un aukstuma apgāde.

Siltumenerģijas un aukstuma ražošana.
Siltumenerģijas atgūšana no tehnoloģiskiem procesiem
Siltumapgādes operators, tā pienākumi un tiesības.
Siltumenerģijas pārvade un akumulācija.
Siltumenerģijas patēriņa uzskaitē un regulēšana.

V. Decentralizētās siltumapgādes reglamentācija.

Ražošanas iekārtas un enerģijas uzskaitē.
Iekārtu uzstādīšanas un renovācijas kārtība.
Pieslēgumi centralizētai siltumapgādes sistēmai ar reversīvo uzskaiti.

VI. Centralizētās siltumapgādes cenu un tarifa noteikšanas kārtība.

VII. Atgūtā siltuma cenas noteikšana un norēķinu sistēma.

VIII. Siltumapgādes organizēšana enerģētiskās krīzes apstākļos.

IX. Pārejas noteikumi.

LSUA viedoklis par uz 23.09.2016 REEKP sēdei sagatavoto Siltumapgādes likumprojekta pirmajām divām nodaļām

Siltumapgādes likuma projekts (19.09.2016.)

LSUA viedoklis	M.Rubīnas skaidrojums
<p>Sagatavotā likuma projekta mērķi nav pilnīgi. Likuma projekts neatspoguļo ar Ministru kabineta 2016.gada 9. februāra rīkojumu atbalstītās „Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016. – 2020. gadam” punktā 1.2. noteiktos enerģētikas politikas ilgtermiņa mērķus, kas vērsti uz Latvijas ekonomikas tālāku attīstību, tās konkurēt spējas palielināšanu gan reģionā, gan pasaulē kā arī sabiedrības labklājības paaugstināšanu.</p> <p>MK atbalstītās enerģētikas attīstības pamatnostādnes nosaka „brīvā tirgus un konkurences noteiktu energoresursu un enerģijas cenu veidošanos”, kas ar šo likuma projektu tiek nepamatoti ierobežots gan administratīvā veidā, gan arī tehnoloģiskajā izpildījumā. Atsevišķas tehnoloģiskās nianšes, piemēram, siltumenerģijas zudumu samazinājums siltumtīklos līdz 2-3% no pārvadītās siltumenerģijas apjoma, ir uztverams kā nopietns izaicinājums šī brīža tehnoloģijām un finansiālajām iespējām Latvijas klimatiskajos apstākļos. Tāpat nav saprotama siltuma avotu temperatūras grafika administratīva ierobežošana.</p> <p>Likuma projekta 2.pantā noteikto mērķu; „siltumenerģijas maksimāla izstrāde koģenerācijas režīmā un atjaunojamās enerģijas iesaiste siltumapgādē, samazinot tās atkarību no fosilā kurināmā”, sasniegšana, ar tālāko likuma tekstu netiek veicināta, bet tieši otrādi tiek bremsēta uzliekot papildus administratīvās barjeras, kuru robežas ir nepamatotas un apšaubāmas.</p>	<p>Nevar tam piekrist. Tieši pretēji – likumprojekts tieši atspoguļo minētās Pamatnostādnes. Lai par to pārliecinātos, Pamatnostādnes ir jāizlasa pilnībā.</p> <p>Likumprojekts nevis ierobežo zudumu samazināšanu un temperatūras grafika pielietojumu, bet tieši otrādi, to paplašina, uzrādot mērķi, ko ar šobrīd pieejamiem tehniskiem līdzekļiem ir iespējams sasniegt. Tas neizslēdz iespēju turpināt siltumapgādes sistēmu darbu ar 20-30% zudumiem un temperatūras grafiku 135/70°C, kas nevar nodrošināt centralizētās siltumapgādes konkurētspēju, salīdzinot ar individuālo apkuri, un tādēļ patērētāji, kam vien iespējams, slēdzas nost no centralizētās siltumapgādes. Tie jānotur bieži ar varu, ieskaitot tiesvedību.</p> <p>Sk. Pamatnostādnes – sadaļa 3.8 „Inovatīvi risinājumi enerģētikas nozarē”</p> <p>Secinājums nav pamatots, redzot tikai likumprojekta pirmās divas nodaļas, jo tas vēl nesatur regulējumu, kas sekos vēlākajās nodaļās.</p>

Likuma projekts zināmā mērā dublē likumu par pašvaldībām, kas jau ir noteicis pašvaldību atbildību siltumapgādes jomā. Sīkāku šo pienākumu iztīrāšanu vai precizēšanu, ja tas ir nepieciešams, ieteicams iekļaut likumā „Par pašvaldībām”.

Likuma projekta 5.panta (3) punkta traktējums neveicina vai pat apdraud „Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016.-2020.gadam” noteikto enerģētikas politikas mērķi, kurš nosaka - ka līdz 2020. gadam atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas bruto gala patēriņa apjomā jāpalielina līdz 40%.

Neatbilst patiesībai, jo likumā „Par pašvaldībām” noteikta tikai atbildība, nedodot pašvaldībai nekādus instrumentus šī uzdevuma veikšanai. Pašvaldības likuma uzdevums ir cits - noteikt pašvaldību procesuālo darbību.

Pirmkārt, tas neapdraud 40% izpildi, jo tautsaimnieciski racionāli valstī organizējot procesus, biomasas izmantošanu var ļoti ievērojami palielināt, izmantojot termogazifikāciju un gāzes tīklus, ko īpaši lielajām pilsētām pat iesaka jaunā „ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija (ES TA-PROV(2016)0334)”, lai samazinātu pilsētas piesārņojumu - sk. 62.punktu.

5.pants, protams, ir diskutējams.

Siltumapgādes likuma projekts (19.09.2016.)

I nodaļa Vispārīgie noteikumi.

1.pants Likumā lietotie termini.

Likumā ir lietoti šādi termini:

Siltumapgādes likums	Noteikts esošajās LR likumā vai MK noteikumos (atkārtojas)	Komentāri/piezīmes LSUA	M.Rubīnas skaidrojums
<p>1) atjaunojamie energoresursi — vēja, saules, ģeotermālā enerģija (zemes grunts un iežu slāņos un atklātos ūdens baseinos saglabātā saules enerģija, silto zemes ģeotermālo ūdeņu un zemes karsto iežu enerģija), hidroenerģija (viļņu, paisuma un bēguma, ūdens kinētiskā enerģija), aerotermālā enerģija (saules enerģija, kas saglabājas gaisā), biogāze (anaerobā fermentācijas ceļā bioķīmiskā procesā ražota gāze no organiskām vielām sadzīves, dzīvnieku izcelsmes, lauksaimniecības, pārtikas u.c. atkritumos, notekūdeņu dūņās, kā arī lauksaimniecības enerģētiskajās kultūrās - kukurūzā, zālē, cukurbietēs u.c.), sintētiskā gāze (biomasas termogazifikācijā ražota gāze), ūdeņradis, etogāze (ķīmiskā ceļā no ūdeņraža un ogļskābās gāzes ražota gāze), biomasas</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 1) atjaunojamie energoresursi — vēja, saules, ģeotermālā, viļņu, paisuma un bēguma, ūdens enerģija, kā arī aerotermālā enerģija (siltumenerģija, kura uzkrājas gaisā), ģeotermālā enerģija (siltumenerģija, kura atrodas zem cietzemes virsmas) un hidrotermālā enerģija (siltumenerģija, kura atrodas virszemes ūdeņos), atkritumu poligonu un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzes, biogāze un biomasas;</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p><u>Pirmkārt, Enerģētikas likumā minētais formulējums ir nepilnīgs un daļēji nepareizs.</u></p> <p><u>Otrkārt, Enerģētikas likums nevar palikt tā pašreizējā redakcijā, ja tiek veidots speciāls Siltumapgādes likums. No Ēnerģētikas likuma aizejot gan siltumapgādei gan gāzes apgādei, kā tas ir citās Eiropas valstīs, tagadējais Enerģētikas likums, visticamāk, saglabāsies kā Enerģētikas konsolidācijas likums, kā tas ir, piemēram, Dānijā.</u></p>

(koksne, salmi, lapas. augi u.c.).			
<p>2) siltumapgāde —kompleksa darbība, kas ietver siltumenerģijas apgādes plānošanu un organizēšanu noteiktā administratīvā teritorijā, energoresursu (kurināmais, atjaunojamie energoresursi) iegādi vai iekārtu izveidošanu ieguvei, pārveidi (ražošanu), uzglabāšanu (akumulāciju), pārvadi un patēriņu;</p>		<p>1. Formulējums nesaprotams. Burtiski lasot sanāk, ka siltumapgāde ir energoresursu pārveide (?), uzglabāšana, pārvade un patēriņš. Pareizāk būtu papildināt ar saprotamāku formulējumu “siltumenerģijas ražošana, pārvade utt”</p> <p>2. iekārtu izveidošana ieguvei – var saprast kā siltumenerģiju ražojošu iekārtu (katli, siltumsūkņi, dzinēji) izgatavošana, ko nevar attiecināt uz siltumapgādi.</p>	<p>Siltumapgāde nav tikai centralizētā siltumapgāde, tā aptver visas darbības, tostarp saules kolektoru uzstādīšanu un siltumsūkņu uzstādīšanu pie patērētāja, kur pati siltumenerģija ir dabas produkts.</p> <p>Ja vārds „Izveidošanu” rada tādu samulsumu, tā vietā var lietot vārdu „uzstādīšanu”</p>
<p>3) koģenerācijas iekārta - iekārta vai iekārtu kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai vienotā tehnoloģiskajā procesā. Koģenerācijas iekārtā neietilpst iekārtas, ko izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai vai tikai elektroenerģijas ražošanai;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 22⁴) koģenerācijas iekārta — iekārta vai iekārtu kopums, kas paredzēts vienlaicīgai elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai vienotā tehnoloģiskajā procesā. Koģenerācijas iekārtā neietilpst iekārtas, ko izmanto tikai siltumenerģijas ražošanai vai tikai elektroenerģijas ražošanai;</p>	<p>Termins jau ir formulēts Enerģētikas likumā.</p>	<p>Latvijā pēdējos gados pielietotā prakse, ka terminu skaidrojumi atsevišķam likumam ie jāmeklē pa visu arenerģētikai veltīto likumu saimi, ir nepieņemama, jo likumi domāti Latvijas sabiedrībai, ne tikai pašiem likumu taisītājiem, un šis fakts ir necieņa pret sabiedrības locekļiem.</p>

<p>4) siltuma avots - katlu māja, koģenerācijas stacija, sadedzināšanas iekārta vai atjaunojamo energoresursu iekārtas;</p>		<p>Esošais termins ir nepilnīgs, jo neietver visus iespējamus siltuma avotu veidus, piemēram elektrokatlus, siltumsūkņus. Jēdziens "atjaunojamo energoresursu iekārtas" ir nepilnīgs, nav saprotams bez izskaidrojuma. Piemēram, atjaunojamo energoresursu iekārta ir koksnes šķeldotājs, bet tas nevar būt siltuma avots. Mūsu izpratnē „Siltuma avots” – tehnoloģisku iekārtu, būvju un infrastruktūras kopums, kas paredzēts siltumenerģijas ražošanai</p>	<p>Jūsu priekšlikums ir lielisks un ņemams vērā.</p>
<p>5) centralizētās siltumapgādes sistēma - siltumavotu, pārvades un sadales siltumtīklu un siltumenerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, uzglabā, pārvada, sadala un patērē siltumenerģiju;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 4²) centralizētā siltumapgādes sistēma — siltumavotu, pārvades un sadales siltumtīklu un siltumenerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, pārvada, sadala un patērē siltumenerģiju;</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p>Tieši otrādi, termins ir pārņemts pilnībā.</p>
<p>6) centralizētās aukstumapgādes sistēma – uz koģenerācijas staciju bāzes veidotu aukstumavotu (triģenerācija), pārvades un sadales aukstumapgādes tīklu un dzesēšanai nepieciešamo enerģijas</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 4¹) centralizētā aukstumapgādes sistēma — aukstuma avotu, pārvades un sadales aukstumapgādes tīklu un</p>	<p>Nepareizs termins - aukstumapgāde var darboties arī bez koģenerācijas staciju bāzes. Absorbcijas siltumsūkņiem ir neliels elektroenerģijas patēriņš un elektroenerģiju ražojošu iekārtu</p>	<p>Nav lietderīgi šajā likumā apskatīt visas iespējamās aukstuma ražošanas sistēmas, jo to ir ļoti daudz un Latvijā darbojas lokāli</p>

<p>lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, uzglabā, pārvada, sadala un patērē dzesēšanai nepieciešamo enerģiju;</p>	<p>dzesēšanai nepieciešamās enerģijas lietotāju kopums, kas saskaņoti ražo, pārveido, pārvada, sadala un patērē dzesēšanai nepieciešamo enerģiju;</p>	<p>uzstādīšana nav obligāts nosacījums.</p>	<p>nevis uz siltumenerģijas, bet gan uz elektroenerģijas bāzes. Tam vai nu ir, vai ir jāveido cits regulējums. Taču centralizētā aukstumapgāde uz siltumenerģijas sistēmas bāzes (triģenerācija) gan ir principā jāatzīmē. Varbūt vēlāk nāksies vēl ko papildināt, kad Latvijā tiks uzsākta (kā šobrīd jau strādā Tartu) centralizētā aukstumapgāde,</p>
<p>7) decentralizētā siltumapgāde – siltumapgāde, ko veido lokāli un individuāli siltuma avoti;</p>		<p>Nesaprotami, kas ir lokāls un ar ko lokāls atšķiras no individuāla siltuma avota, jābūt precīzākam skaidrojumam.</p>	<p>Precīzāks skaidrojums nav vajadzīgs, jo šie formulējumi ir pilnīgi un saprotami un ir no Enerģētikas likuma. Ja nepieciešams, par to sīkāk var izlasīt mācību grāmatās.</p>
<p>8) lokālā siltumapgāde - — autonoma ražotāja, valsts vai pašvaldības iestāžu īpašumā esoša siltumapgādes sistēma, kas nodrošina siltumenerģiju paša</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 28) lokālā siltumapgāde — autonoma ražotāja, valsts vai</p>	<p>Nesaprotams formulējums, kas ir autonomas ražotājs, kāpēc minētais attiecas tikai uz valsts un pašvaldības īpašumu, kas ir sadales siltumtīkli, kā siltumenerģiju var</p>	<p>Formulējums ir perfekts un ir no Enerģētikas likuma. Tas norāda, ka var būt gan autonomas ražotājs, gan iekārta valsts vai</p>

<p>vajadzībām un citiem enerģijas lietotājiem, kuriem siltumenerģija tiek sadalīta un piegādāta no siltumavota pa sadales siltumtīkliem vai bez tiem;</p>	<p>pašvaldības iestāžu īpašumā esoša siltumapgādes sistēma, kas nodrošina siltumenerģiju paša vajadzībām un citiem enerģijas lietotājiem, kuriem siltumenerģija tiek sadalīta un piegādāta no siltumavota pa sadales siltumtīkliem vai bez tiem;</p>	<p>pievadīt bez siltumtīkliem?</p>	<p>pašvaldības īpašumā, kā tas arī ir praksē Rīgā, piemēram, dzīvojamās mājās (ir vairākas pie viena avota), skolās, bērnu dārzos, kur ir ēku kompleksi utt. Kas attiecas uz to, ka var bez siltumtīkliem, tas ir tad, ja apkures iekārta atrodas pašās ēkās, un tālāk siltums iet pa iekšējiem un blakus ēkas savienošiem inženiertīkliem.</p>
<p>9) individuālā siltumapgāde – atsevišķas ēkas siltumapgādes sistēma, kuras siltuma avots ir apkures iekārtas, kas apsilda visu ēku, vai apkures iekārtas, kuras izmanto atsevišķu telpu apsildīšanai ēkā;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 22²) individuālā siltumapgādes sistēma — atsevišķas ēkas siltumapgādes sistēma, kas sastāv no apkures iekārtas, kura apsilda visu ēku, vai apkures iekārtām, kuras izmanto atsevišķu telpu apsildīšanai ēkā;</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p>Tieši otrādi, termins ir pārņemts pilnībā.</p>
<p>10) energopārvaldības sistēma - saistītu procesu kopums, ar ko izveido rīcības plānu un nosaka energoefektivitātes mērķus, kā arī procedūras šo mērķu sasniegšanai;</p>	<p>Energoefektivitātes likums I nodaļa. Vispārīgie noteikumi 9) energopārvaldības sistēma — saistītu procesu kopums, ar ko izveido rīcības plānu un nosaka</p>	<p>Termins jau ir formulēts Energoefektivitātes likumā.</p>	<p>Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lieto mūsu likumu, un nekautrēsimies skaidrot</p>

	energoefektivitātes mērķus, kā arī procedūras šo mērķu sasniegšanai;		terminus pie šī likuma.
11) energoefektivitāte - energoresursu izmantošanas lietderīguma pakāpe, kas izpaužas kā galaprodukta veida, kvalitātes un kvantitātes samērs ar energoresursu patēriņu;	Energoefektivitātes likums I nodaļa. Vispārīgie noteikumi 4) energoefektivitāte — energoresursu izmantošanas lietderīguma pakāpe, kas izpaužas kā galaprodukta veida, kvalitātes un kvantitātes samērs ar energoresursu patēriņu;	Termins jau ir formulēts Energoefektivitātes likumā.	Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsimies skaidrot terminus pie šī likuma.
12) ēkas energoefektivitāte = relatīvs enerģijas daudzums, kas raksturo konkrētās ēkas apkurei, ventilācijai, dzesēšanai, apgaismojumam un karstā ūdens apgādei nepieciešamās enerģijas patēriņu ēkas tipam raksturīgos ekspluatācijas apstākļos;	Ēku energoefektivitātes likums 1.pants. Likumā lietotie termini 1) ēkas energoefektivitāte — relatīvs enerģijas daudzums, kas raksturo konkrētās ēkas apkurei, ventilācijai, dzesēšanai, apgaismojumam un karstā ūdens apgādei nepieciešamās enerģijas patēriņu ēkas tipam raksturīgos ekspluatācijas apstākļos;	Termins jau ir formulēts Ēku energoefektivitātes likumā.	Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsimies skaidrot terminus pie šī likuma.
13) ēkas inženiertehniskā sistēma = tehniskā aprīkojuma kopums, kas atsevišķi vai kopējā sistēmā nodrošina ēkas vai ēkas daļas apkuri, ventilāciju, dzesēšanu, apgaismojumu un karstā ūdens apgādi;	Ēku energoefektivitātes likums 1.pants. Likumā lietotie termini 3) ēkas inženiertehniskā sistēma — tehniskā aprīkojuma kopums, kas atsevišķi vai kopējā sistēmā nodrošina ēkas vai ēkas daļas apkuri, ventilāciju, dzesēšanu, apgaismojumu un karstā ūdens apgādi;	Termins jau ir formulēts Ēku energoefektivitātes likumā.	Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsimies skaidrot terminus pie šī likuma.
14) gandrīz nulles enerģijas ēka = paaugstinātas energoefektivitātes klases ēka, kuras energoapgādei izmanto augstas efektivitātes sistēmas;	Ēku energoefektivitātes likums 1.pants. Likumā lietotie termini 6) gandrīz nulles enerģijas ēka — paaugstinātas energoefektivitātes klases ēka, kuras energoapgādei	Termins jau ir formulēts Ēku energoefektivitātes likumā.	Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsimies skaidrot

	izmanto augstas efektivitātes sistēmas.		terminus pie šī likuma.
15) fosilais kurināmais – kurināmais dabā, kas neatjaunojas, vai arī atjaunojas nepārskatāmi ilgā laika periodā – ogles, nafta un naftas produkti, degakmens un tā produkti, dabasgāze un sašķidrinātā gāze, kūdra;			
16) vietējie energoresursi - Latvijā apzinātie atjaunojamie energoresursi un kurināmā krājumi, kurus var izmantot tiešai lietošanai vai siltumenerģijas iegūšanai;	Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 52) vietējie energoresursi — Latvijā apzinātie atjaunojamie energoresursi un kurināmā krājumi, kurus var izmantot tiešai lietošanai vai enerģijas iegūšanai;	Dabasgāze šī likuma formulējumā arī ir vietējais energoresurss, jo Latvijā ir dabasgāzes krātuve Inčukalnā, tātad kurināmā krājumi.	Jums taisnība, tā ir arī gāze Inčukalna gāzes krātuvē, taču tur jau nav pretrunu, mēs to tērējam atšķirīgi no citām valstīm, kam tādu uzkrājumu nav. Savukārt pazudusi no formulējuma kūdra, tādēļ ar to punktu papildināsim.
17) siltumenerģijas akumulācija – siltumnesēja (ūdens) uzkrāšana ar noteiktiem parametriem tvertnēs (diennakts un nedēļas siltuma akumulatori) vai segtos liela tilpuma virszemes ūdens baseinos un ģeoloģiski piemērotās pazemes struktūrās (sezonas siltuma akumulatori);		Nepareizs akumulācijas termins – akumulēta tiek siltumenerģija, nevis siltumnesējs (ūdens), akumulēšanai var izmantot arī citus šķidrumus, ne tikai ūdeni.	Nepiekrītu, jo siltumapgādē mēs citus akumulācijas paņēmienus neizmantojam, un šis ir siltumapgādes likumprojekts. Uzkrājam siltumenerģiju tieši karstā ūdens veidā.

<p>18) sekundārie energoresursi — energoresursi, kuri rodas jebkura veida tehnoloģiskajos procesos kā blakusprodukts, arī tehnoloģiskajā procesā neizlietotā enerģija, kas ir derīga tālākai izmantošanai;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 42) sekundārie energoresursi — energoresursi, kuri rodas jebkura veida tehnoloģiskajos procesos kā blakusprodukts, arī tehnoloģiskajā procesā neizlietotā enerģija, kas ir derīga tālākai izmantošanai;</p>	<p>. Termins jau ir formulēts Enerģētikas likumā.</p>	<p>Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsīsimies skaidrot terminus pie šī likuma.</p>
<p>19) siltumenerģijas atgūšana = siltumenerģijas izstrāde ar siltumapgādei nepieciešamiem parametriem, izmantojot sekundāros energoresursus;</p>			
<p>20) licence — saskaņā ar likumu izsniegta speciāla atļauja, kas nosaka siltumapgādes komersanta tiesības un pienākumu nodarboties ar energoapgādi licences darbības zonā;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 25) licence — saskaņā ar likumu izsniegta speciāla atļauja, kas nosaka energoapgādes komersanta tiesības un pienākumu nodarboties ar energoapgādi licences darbības zonā;</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p>Nē, taču mūsu likums ir tieši siltumapgādei, ko arī ievērosim.</p>
<p>21) siltumapgādes komersants - licencēts vai reģistrēts komersants, kas nodarbojas ar siltumapgādi;</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 9) energoapgādes komersants — licencēts vai reģistrēts komersants, kas nodarbojas ar energoapgādi;</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p>Nē, taču mūsu likums ir tieši siltumapgādei, ko arī ievērosim.</p>
<p>22) siltumapgādes operators - siltumapgādes komersants, kas saņēmis licenci darbībai noteiktā pašvaldības teritorijā, un sniedz</p>	<p>Enerģētikas likums I nodaļa Vispārīgie noteikumi 1.pants 45) sistēmas operators —</p>	<p>Vai Enerģētikas likumā ir plānots mainīt termina formulējumu?</p>	<p>Nē, taču mūsu likums ir tieši siltumapgādei, ko arī ievērosim.</p>

siltumenerģijas pārvades un sadales pakalpojumus;	energoapgādes komersants, kas sniedz enerģijas pārvades vai sadales, dabasgāzes uzglabāšanas vai sašķidrīnātās dabasgāzes pakalpojumus;		
23) viedais komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma) - elektroniska ierīce (elektroniska sistēma), ar ko var mērīt un monitorēt enerģijas patēriņu, kā arī pārraidīt un saņemt datus, izmantojot elektronisko saziņu.	Energoefektivitātes likums I nodaļa. Vispārīgie noteikumi 13) viedais komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma) — elektroniska ierīce (elektroniska sistēma), ar ko var mērīt un monitorēt enerģijas patēriņu, kā arī pārraidīt un saņemt datus, izmantojot elektronisko saziņu.	Termins jau ir formulēts Energoefektivitātes likumā.	Jā, un formulēts lieliski. Taču – cienīsim tos, kas lietos mūsu likumu, un nekautrēsīties skaidrot terminus pie šī likuma
24) reversīvā siltumenerģijas uzskaitē – komercuzskaites mēraparāts (mēraparātu sistēma), kas uzskaita siltuma daudzumu plūsmai tiešā un pretējā virzienā;			
25) regulators – sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde, kas izveidota un darbojas saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.		.	.

2.pants. Likuma mērķis.

Likuma mērķis ir veicināt sociāli atbildīgas, ilgtspējīgas un ekonomiskas siltumapgādes attīstību, kas vērsta uz siltumenerģijas maksimālu izstrādi koģenerācijas režīmā, siltumenerģijas potenciāla maksimālu izmantošanu un		Nepiekrītam mērķiem, jo: 1) koģenerācijas maksimāla izmantošana ne vienmēr ir ekonomiski pamatota, ņemot vērā novērojamo elektroenerģijas biržas cenu pazemināšanos;	Likuma mērķa formulējums ir precizējams, tagad ievērojot arī jaunā „ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija” mērķu formulē-
---	--	---	--

<p>siltuma akumulāciju, atjaunojamās enerģijas iesaisti siltumapgādē, samazinot tās atkarību no fosilā kurināmā kā arī ievērojot vides aizsardzības prasības.</p>		<p>2) "siltumenerģijas potenciāla maksimālu izmantošanu" pilnīgi nesaprotams jēdziens; 3) siltuma akumulācija ir ekonomiski pamatota tikai atsevišķos gadījumos, kas ir nosakāms veicot tehniski ekonomiskus aprēķinus, to nevar izvirzīt kā mērķi; 4) "atjaunojamās enerģijas iesaisti siltumapgādē, samazinot tās atkarību no fosilā kurināmā... " – nesaprotami kā atjaunojamā enerģija ir atkarīga no fosilā kurināmā.</p>	<p>jumus, taču – 1) koģerācijas maksimāla izmantošana nenozīmē darbību tikai koģenerācijas režīmā, kas nav iespējams (mazās katlu mājas, galotņu slodžu segšana utt.) 2) „siltumenerģijas potenciāla maksimālas izmantošanas vietā tiešām saprotamāk būs lietot „sekundāro energoresursu maksimālu izmantošanu” 3) to, ka siltuma akumulācija ir turpmāk nepieciešama, norāda ne tikai Pamatnostādnes (sk. sadaļa 3.8 „Inovatīvi risinājumi enerģētikas nozarē”), bet arī jaunā „ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija” (sk. 11. un 27.punktu)’</p>
---	--	--	--

--	--	--	--

3.pants. Likuma reglamentācijas joma.

Likums nosaka:

1) valsts regulējumu siltumapgādes jomā;			
2) reģionālās siltumapgādes attīstības noteikumus;			
3) siltumapgādes organizēšanas kārtību pašvaldībā;			
3) jaunu siltumapgādes projektu apstiprināšanas kārtību pašvaldībā;			
4) energopārvaldības sistēmas veidošanu pašvaldībā;			
5) kārtību fosilo, vietējo un atjaunojamo energoresursu izmantošanai;			
6) centralizētās siltumapgādes ražošanas, pārvades un akumulācijas noteikumus;			
7) aukstumapgādes attīstību uz siltumapgādes bāzes;			
8) siltumenerģijas atgūšanu no tehnoloģiskiem procesiem izmantošanai siltumapgādē;			
9) siltumapgādes operatora pienākumus un tiesības;			
10) siltumenerģijas patēriņa uzskaites un regulēšanas kārtību;			
11) iekārtu uzstādīšanas un renovācijas kārtību decentralizētā siltumapgādē;			
12) ražošanas iekārtu un enerģijas			

uzskaites kārtību decentralizētā siltumapgādē;			
13) decentralizētās siltumapgādes objektu pieslēgšanas kārtību centralizētai siltumapgādei ar reversīvo siltumenerģijas uzskaiti;			
14) centralizētās siltumapgādes cenu un tarifa noteikšanas kārtību;			
15) atgūtā siltuma (sekundārās siltumenerģijas) cenas noteikšanas kārtību un norēķinu sistēmas ieviešanu;			
16) siltumapgādes organizēšanas kārtību enerģētiskās krīzes apstākļos.			

2.nodaļa. Siltumapgādes organizācija un energopārvaldība.

4.pants. Valsts regulējums siltumapgādes jomā.

(1). Siltumenerģētika ir sociāli jūtīga valsts tautasaimniecības politikas sastāvdaļa, kuras vietējo organizēšanu un vadību savas administratīvās teritorijas ietvaros valsts ar likuma „Par pašvaldībām” 15.pantu ir deleģējusi pašvaldībām, kas darbojas šī likuma un citu ar enerģētiku un vides aizsardzību saistīto likumu un Ministru kabineta noteikumu ietvaros.		Šāds punkta formulējums iekļaujams likuma anotācijā, nevis likumā.	Tā nevar - tas ir likuma pamats, jo siltumapgādi Latvijā saskaņā ar valdības lēmumu kopš 1992./93.gada organizē un vada pašvaldības. Formulējums daļēji ņemts no Pamatnostādnēm.
(2). Valsts sekmē pašvaldību iesaisti brīvprātīgajās iniciatīvās Eiropā ilgtspējīgas un energoapgādes drošumu paaugstinošas			

energoapgādes attīstībai (Pilsētu mēru pakts, Viedo pilsētu un pašvaldību sadarbība u.c.) un inovatīvas tehnikas un tehnoloģiju ieviešanai savās teritorijās.			
(3). Pašvaldības var 1.punktā noteikto funkciju nodrošināšanai, energoefektivitātes veicināšanai un gaisa piesārņojuma ierobežošanai no apkures iekārtām savā administratīvajā teritorijā izdot siltumapgādes un gaisa kvalitātes uzlabošanas saistošos noteikumus.			
(4). Siltumapgādi var nodrošināt, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmu vai decentralizēti, ar lokālo vai individuālo siltumapgādi. Uz centralizētās siltumapgādes bāzes var veidot arī centralizēto aukstumapgādi.			
(5). Centralizēto siltumapgādi veic siltumapgādes komersanti enerģijas lietotāju nodrošināšanai ar siltumenerģiju ēku un būvju apsildei, ventilācijai (vēdināšanai) un karstā ūdens sagatavošanai enerģijas lietotājiem optimālā veidā, ievērojot šī likuma, kā arī ekonomiskos, sociālos, vides aizsardzības un kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumus.		Šāds formulējums neder, jo ierobežo siltumenerģijas izmantošanas veidus (apkure, vēdināšana, karstais ūdens). Siltumenerģija var tikt izmantota arī tehnoloģiskiem mērķiem. Kas ir "optimāls veids"? Šādas vispārīgas frāzes likumos nelieto.	Šis ir perfekts formulējums, kas pārņemts no Enerģētikas likuma (sk.43.panta 1.punkta 1.daļas.). Līdz šim tas ir bijis saprotams un izpildāms, tāds paliks arī turpmāk.
(6).). Ēku un būvju īpašniekiem, projektējot jaunbūves vai rekonstruējot			

esošo ēku un būvju siltumapgādes sistēmu, ir tiesības izvēlēties izdevīgāko siltumapgādes veidu, ievērojot Ēku energoefektivitātes likuma 5.panta prasības.			
(7). Kārtību, kādā siltumapgādes komersanti piegādā un enerģijas lietotāji lieto siltumenerģiju, un gadījumus, kādos siltumapgādes komersants var pārtraukt siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu atsevišķiem enerģijas lietotājiem, nosaka Ministru kabinets.			
(8). Siltumapgādes komersantu licencēšanu un reģistrāciju, kā arī siltumenerģijas tarifu noteikšanu veic regulators likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktā kārtībā.			

5.pants. Reģionālās siltumapgādes attīstības noteikumi

(1). Risinot pašvaldības teritoriju siltumapgādi, kā galveno siltumapgādes veidu teritorijās ar blīvu apbūvi vai lieliem siltumenerģijas patērētājiem pieņem centralizēto siltumapgādi.			
(2). Pašvaldības veicina pakāpenisku blīvas esošās apbūves pieslēgšanu centralizētai siltumapgādes sistēmai.			
(3). Centralizētas siltumapgādes galvenie siltuma avoti ir augsti		Esošajā elektroenerģijas tirgus situācijā pie esošajām	Elektroenerģijas tirgus situācija ir mainīgs

<p>efektīvas koģenerācijas stacijas. Ir pieļaujama siltumapgādes sistēmā atsevišķu ūdens sildkatlu darbība teritorijās ar zemu siltuma slodzi (≤ 5 MW), kā arī galotņu slodžu segšanai ierobežotu laika periodu, kas nepārsniedz 1500 stundas gadā.</p>		<p>elektroenerģijas biržas cenām koģenerācijas stacijas nav ekonomiski izdevīgākais siltumapgādes veids. Var piekrist tikai principam izvēlēties ilgtermiņā ekonomiski izdevīgāko siltumenerģijas ražošanas veidu, ņemot vērā arī siltumapgādes drošības nosacījumus (kurināmā diversifikācija). Neprecīzi formulējumi "siltuma slodze" vai domāta siltumslodze pie aprēķina temperatūras, ziemas vidējās temperatūras vai tml, kas ir galotņu slodzes?</p>	<p>lielums, kur biržas cenai ikreiz nevar pielīdzināt iespēju veidot vai neveidot koģenerāciju. Koģenerācija dod 30-40% kurināmā ietaupījumu (liels finansiāls ieguvums tautsaimniecībai), kas ir ļoti nopietns arguments, lai to neignorētu Latvijā, tāpat, kā citur tas ir ievērots gan Eiropā, gan pasaulē. Par šo punktu varam diskutēt, taču esmu ar mieru pierādīt tā pamatotību.</p>
<p>(4).Koģenerācijas staciju pamatdarbība kondensācijas režīmā nav pieļaujama. Kondensācijas režīmā ierobežotu laika periodu var strādāt bāzes termoelektrostacijas, ja tas nepieciešams valsts elektroapgādes stabilizēšanai. Šādas termoelektrostacijas tiek aprīkotas ar siltuma akumulācijas iekārtām kondensatorā atgūtā siltuma uzkrāšanai.</p>		<p>1. teikums pretrunā ar turpinājumu, kas ir bāzes termoelektrostacijas, kas ir valsts elektroapgādes stabilizēšana. Kāpēc koģenerācijas stacija nevar strādāt kondensācijas režīmā, kad tas ir ekonomiski pamatoti – gadījumos, kad krasi pieaug elektroenerģijas cena biržā. Siltumakumulēšana ir attaisnojama tikai, ja tā ir ekonomiski izdevīga, ar likumu to uzspiest ir nesaimnieciski.</p>	<p>Elektroenerģijas tirgus izmaiņas nevar būt attaisnojums koģenerācijas staciju darbībai kondensācijas režīmā, izmetot siltumu, kam ir liela finansiālā vērtība, apkārtējā vidē, jo darbības iemesls ir tikai komersanta nepamatota vēlēšanās nopelnīt uz OIK rēķina. Tautsaimniecībai tas rada tikai zaudējumus. Nesaimnieciska darbība ir nevis neizmantotā siltuma</p>

			<p>akumulācija, bet gan tā izmešana apkārtējā vidē, nodarot tautsaimniecībai jūtamus zaudējumus. Bāzes termoelektrostacijas nosaka valsts no elektroenerģijas parametru nodrošināšanas un drošuma apsvērumiem. Tās nav pa visu valsti izkaisītās mazas jaudas koģenerācijas stacijas.</p>
<p>(5). Siltumenerģijas pārvades tīklus veido, ievērojot iespējas samazināt siltumenerģijas zudumus tīklos līdz 2-3% no pārvadāmās siltumenerģijas apjoma. Zemākais pieļaujamais temperatūras grafiks tīklos Latvijas klimatiskajā zonā ir 70/30 °C.</p>		<p>Kāpēc jāierobežo pieļaujamās temperatūras grafiks?</p>	<p>Likumprojekts nevis ierobežo zudumu samazināšanu un temperatūras grafika pielietojumu, bet tieši otrādi, to paplašina, uzrādot mērķi, ko ar šobrīd pieejamiem tehniskiem līdzekļiem ir iespējams sasniegt. Tas neizslēdz iespēju turpināt siltumapgādes sistēmu darbību ar 20-30% zudumiem un temperatūras grafiku 135/70°C, kas nevar nodrošināt centralizētās siltumapgādes konkurētspēju, salīdzinot</p>

			<p>ar individuālo apkuri, un tādēļ patērētāji, kam vien iespējams, slēdzas nost no centralizētās siltumapgādes. Tie jānotur bieži ar varu, ieskaitot tiesvedību.</p> <p>Sk. Pamatnostādnes – sadaļa 3.8 „Inovatīvi risinājumi enerģētikas nozarē”</p>
<p>(6). Siltumenerģijas pārvades tīkli ir brīvi pieejami pieslēgumiem ar iespēju nodot tīklos no sekundārajiem enerģijas avotiem atgūto siltumu vai atjaunojamo energoresursu iekārtām, kas strādā bez kurināmā sadedzināšanas, pārpalikuma enerģijas nodošanai tīklos siltumenerģijas veidā.</p>			
<p>(7). Siltumapgādes operators sadarbībā ar galvenajiem reģiona siltumapgādes komersantiem veido reģionam pietiekoša apjoma siltuma akumulācijas jaudas liekā siltuma uzkrāšanai.</p>		<p>Siltumakumulēšana ir attaisnojama tikai, ja tā ir ekonomiski izdevīga, ar likumu to uzspiest ir nesaimnieciski.</p>	<p>Nesaimnieciska darbība ir nevis neizmantotā siltuma akumulācija, bet gan tā izmešana apkārtējā vidē, nodarot tautsaimniecībai jūtamus zaudējumus.</p>

6.pants. Siltumapgādes attīstības reģionālā plānošana.

<p>(1). Lielo pilsētu siltumapgādes plānošanas pamatdokuments ir pilsētas siltumapgādes attīstības koncepcija 10-15 gadu periodam, kas ņem vērā aktuālās valsts un Eiropas enerģētikas attīstības politikas nostādnes.</p> <p>(2). Konkrētizēts siltumapgādes plānošanas dokuments 5-7 gadu periodam ir pilsētas vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns, ko sagatavo, ņemot vērā Pilsētu mēru pakta vai Viedo pilsētu un pašvaldību sadarbības ietvaros izstrādātās vadlīnijas, vai vadlīnijas, ko izstrādājusi un apstiprinājusi Ekonomikas ministrija.</p> <p>(3). Izstrādājot siltumapgādes attīstības koncepciju un pilsētas vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, nodrošina tā savstarpēju saskaņotību ar citiem pilsētas vai pašvaldības attīstības stratēģiskajiem dokumentiem un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī sabiedrības iesaisti dokumentu izstrādē un apspriešanā.</p> <p>(4). Pašvaldības, plānojot</p>	<p>Ministru kabineta rīkojums Nr. 129 Rīgā 2016. gada 9. februārī (prot. Nr. 6 42. §) Par Enerģētikas attīstības pamatnostādņēm 2016.-2020. Gadam SATURS Ievads 1. Enerģētikas politikas mērķi 1.1. ES enerģētikas politikas mērķi 1.2. Latvijas enerģētikas politikas ilgtermiņa mērķi 1.3. Sasniedzamie politikas rezultāti un to rezultatīvie radītāji 2. Enerģētikas politikas pamatprincipi 3. Enerģētikas sektora vispārējais raksturojums un attīstības tendences 3.1. Primārie energoresursi 3.1.1. Atjaunojamie energoresursi 3.1.2. Fosilie energoresursi 3.1.3. Citi energoresursi 3.2. Iekšējā enerģijas tirgus izveide 3.2.1. Elektroenerģijas tirgus 3.2.2. Dabāsgāzes tirgus 3.3. Enerģijas infrastruktūra 3.3.1. Elektroenerģijas infrastruktūra 3.3.2. Dabāsgāzes infrastruktūra 3.3.3. Transporta uzlādes/uzpildes infrastruktūra 3.4. Siltumapgāde 3.5. Atjaunojamie energoresursi 3.6. Energoefektivitāte 3.7. Krīzes situācijas pārvaldība 3.8. Inovātivi risinājumi enerģētikas nozarē 3.9. Starptautiskās un reģionālās sadarbības stiprināšana 4. SVID analīze 4.1. Elektroenerģija 4.2. Dabāsgāze 4.3. Siltumapgāde</p>	<p>Panta normas ir definētas ar MK rīkojumu Nr.129 Par Enerģētikas attīstības pamatnostādņēm 2016.-2020. gadam.</p>	<p>Tie ir dažāda līmeņa dokumenti, kas pēc savām nostādņēm enerģētikā ir savstarpēji saskaņoti.</p> <p>Līdz šim koncepcija ir no 1997.gada regulāri izstrādāta Rīgai, no 2007.gada – Liepājai (to izstrādāja Rīgas enerģētikas aģentūra). Ir arī dažām citām, bet ne visām lielajām pilsētām. Prakse rāda, ka tur, kur ir koncepcija un to ievēro, normāli attīstās arī siltumapgāde. Koncepcijas izstrādi noteica arī iepriekšējās valsts Pamatnostādnes.</p> <p>Kas attiecas uz Pilsētas vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, tas ietver ne tikai siltumapgādi, bet arī elektroapgādi un gāzes apgādi, tostarp aptver arī visu patērētāju</p>
---	--	---	---

<p>siltumapgādes attīstību, veicina daudzdzīvokļu ēku ar izjauktu centralizēto siltumapgādi apkures sistēmas sakārtošanu un centralizētās siltumapgādes atjaunošanu dzīvokļiem ar atslēgtu apkuri.</p> <p>(5). Izstrādājot siltumapgādes attīstības koncepciju un pilsētas vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu ņem vērā iespēju maksimāli izmantot vietējos energoresursus.</p>	<p>4.4. Energoefektivitāte 4.5. Būtiskākās risināmās problēmas 5. Turpmākās rīcības plānojums 6. Politikas ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem</p>		<p>sektoru, ieskaitot transportu un pilsētas apgaismojumu.</p> <p>Savukārt, kas attiecas uz viedo pilsētu rīcības plāniem, tie bez jau minētā atspoguļo arī Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomu un pilsētu viedās infrastruktūras plānošanas jautājumus.</p> <p>Attiecīgās pilsētas rīcības plānu izstrādes metodikas ir pieejamas internetā (angļu val.) – tās tiek sagatavotas arī angļu val. un iesniegtas ES attiecīgās institūcijās, kas vada Pilsētas mēru pakta un Viedo pilsētu un pašvaldību sadarbības aktivitātes.</p> <p>Atgādināsim sev, ka 20 Latvijas pilsētas un pašvaldības (novadi) ir parakstījušas Pilsētu mēru pakta, kam šāda ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna izstrāde ir obligāta.</p>
--	---	--	---

7.pants. Siltum/aukstumapgādes jaunu projektu apstiprināšanas kārtība pašvaldībā.

<p>(1). Lēmumu par valsts stratēģiskas nozīmes siltumenerģijas avotu attīstību, pēc saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību, pieņem Ministru kabinets.</p>	<p>.</p>	<p>Nav šāda termina – “Valsts stratēģiskas nozīmes siltumenerģijas avoti”, ar ko siltumenerģijas avots atšķiras no siltuma avota.</p>	<p>Pašlaik mums šādu objektu nav. Savulaik tika nopietni diskutēts par ogļu koģenerācijas staciju Liepājā. Taču tāds objekts varētu rasties nākotnē, strauji attīstoties jauniem enerģijas veidiem un tehnoloģijām.</p>
<p>(2). Jaunu siltum/aukstumapgādes projektu attīstību paredz un tehniski ekonomiski pamato pilsētas siltumapgādes attīstības koncepcijā vai pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānā, ko apstiprina pašvaldības dome. Būvatļaujas projektu attīstībai drīkst izdot tikai šādiem objektiem.</p>			
<p>3) Lēmumu par atsevišķu siltumenerģijas avotu būvniecību, kas darbojas ar kurināmā sadedzināšanu un kura jauda ir 1 MW vai lielāka, izņēmuma kārtā, ja objekts nav ticis iekļauts 2.punktā minētajos attīstības plānošanas dokumentos, pieņem</p>			

<p>pašvaldības dome pēc attiecīga tehniski ekonomiskā pamatojuma, ja valsts reģionālā vides pārvalde ir izdevusi pozitīvu vērtējumu par to, ka jaunais siltumenerģijas avots, ņemot vērā esošo vides piesārņojumu, neizsauks piesārņojuma palielinājumu virs pieļaujamiem normatīviem un ir veikta objekta sabiedriskā apspriešana ar pozitīvu rezultāt</p>			
<p>(4). Lēmumu par apkures iekārtu uzstādīšanu un renovāciju vai kurināmā veida maiņu iekārtām ēkās un būvēs ar jaudu līdz 250 kW pieņem pašvaldībā izveidota un domes apstiprināta siltumapgādes komisija. Siltumapgādes komisija savā darbībā vadās pēc šā likuma un pašvaldības izdotajiem siltumapgādes un gaisa kvalitātes uzlabošanas saistošajiem noteikumiem.</p>		<p>Kas notiek ar katliem virs 250kW un zem 1MW? Kas ir apkures iekārtas? Kāpēc tikai apkures? Kāpēc ēkas un būves ir pretnostatītas, jo ēka arī ir būve. Vēl jāsecina, ja apkures iekārta ir ārpus būves vai ēkas, uz to likums neattiecas</p>	<p>lebilde pamatota, un tiks ņemta vērā attiecībā uz jaudu (līdz 0,99 MW). Ēkas un būves – tas atbilst Enerģētikas likuma formulējumiem, kur viss līdz šim bija saprotams. Apkures (nevis apsildes) iekārta ir saprotams jēdziens un neprasa speciālu paskaidrojumu. Tās var būt ne tikai sadedzināšanas iekārtas, bet arī elektrokatli utt.</p>

8.pants. Energo pārvaldības sistēma pašvaldībā.

<p>(1). Energo pārvaldības sistēmai pašvaldībā ir divas atšķirīgas funkcijas, kas aptver:</p>	<p>Energoefektivitātes likums II nodaļa. Energoefektivitātes politikas plānošana un uzraudzība</p>	<p>Panta normas ir definētas Energoefektivitātes likumā.</p>	<p>Energoefektivitātes likums diemžēl, definē tikai pašvaldības energopār-</p>
---	---	--	---

<p>1) šajā likumā noteikto energoapgādes organizēšanu un vadību savā administratīvajā teritorijā, 2) energopatēriņa vadības ieviešanu savās iestādēs un uzņēmumos.</p> <p>(2). Energopatēriņa vadības ieviešana savās iestādēs un uzņēmumos pašvaldībā notiek atbilstoši energopārvaldības standartam LVS EN ISO 50001:2012 “Energopārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi” vai sertificētai energopārvaldības sistēmai kārtībā, ko nosaka ar Ministru kabineta noteikumiem.</p> <p>(3). Energoapgādes organizēšanai un vadībai savā administratīvajā teritorijā pašvaldība izstrādā ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, kas nosaka enerģētikas attīstības un energoefektivitātes mērķus, kā arī pasākumus šo mērķu sasniegšanai, tostarp rīcības plāna ieviešanai veido nepieciešamo energopārvaldības sistēmu.</p> <p>(4). Energopārvaldības sistēmu veido par rīcības plāna izstrādi un ieviešanu nozīmētā atbildīgā pašvaldības iestāde, kuras sastāvā darbojas viens</p>	<p>valsts un pašvaldību sektorā 4.pants. Atbildīgās ministrijas uzdevumi (1) Par enerģētikas politikas īstenošanu ir atbildīga Ekonomikas ministrija (turpmāk — atbildīgā ministrija). (2) Atbildīgā ministrija izstrādā valsts energoefektivitātes rīcības plānu valsts energoefektivitātes mērķu sasniegšanai. (3) Atbildīgā ministrija nosaka enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi un izstrādā energoefektivitātes politikas pasākumu plānu tā sasniegšanai. Plānā paredz pasākumu ieviešanas termiņus, atbildīgās institūcijas un finansējuma avotus, kā arī nosaka aprēķināto ikgadējo enerģijas galapatēriņa ietaupījumu. (4) Atbildīgā ministrija apkopo visu tās rīcībā esošo informāciju par īstenotajiem energoefektivitātes politikas pasākumiem un to rezultātā iegūto enerģijas ietaupījumu un, pamatojoties uz šo informāciju, analizē valsts energoefektivitātes rīcības plāna izpildes un energoefektivitātes mērķu sasniegšanas gaitu. (5) Ik gadu līdz 30.aprīlim atbildīgā</p>		<p>valdības sistēmas pirmo funkciju, kas uzrādīta 1.punkta 1.apakšpunktā.</p> <p>To pierāda uz Energoefektivitātes likuma pamata izstrādāto MK noteikumu „Energoefektivitātes monitorings un piemērojamā energopārvaldības sistēmas standarta noteikumi” (VSS-515) anotācija, kurā rakstīts: „Saskaņā ar Likuma 5. panta otro daļu Republikas pilsētu pašvaldībām ir jāievieš sertificētā energopārvaldības sistēma, bet novadu pašvaldībām, kuru teritorijas attīstības līmeņa indekss ir 0.5 vai lielāks un iedzīvotāju skaits ir 10000 vai lielāks, saskaņā ar Likuma 5. panta trešo daļu jāievieš energopārvaldības sistēma. Praksē energopārvaldības ieviešanā pašvaldībās nozīmē to ieviešanu pašvaldības iestādēs. Likums neparedz pašvaldībām nekādus ierobežojumus attiecībā uz</p>
---	--	--	--

<p>vai vairāki energospeciālisti, kas regulāri seko rīcības plāna izpildes gaitai un organizē tās pasākumus. Pie atbildīgās iestādes ar pašvaldības domes lēmumu energopārvaldības sistēmā izveido:</p> <p>1) rīcības plāna ieviešanas vadības grupu, kurā iekļauj un sabiedriskā kārtā darbojas reģiona energopiegādātāju un servisa uzņēmumu pārstāvji, kas nodrošina nepārtrauktu saiti ar rīcības plāna izpildes procesu.</p> <p>2) energoapgādes ekspertu konsultatīvo padomi vismaz 3 tās locekļu sastāvā, ko veido pieaicināti zinātnieki vai pieredzes bagāti enerģētikas eksperti un kas nodrošina pieņemto energoapgādes pasākumu tehnisko kvalitāti.</p> <p>(5). Par rīcības plāna izstrādi un ieviešanu nozīmētā atbildīgā pašvaldības iestāde sadarbībā ar pārējiem energopārvaldības sistēmas locekļiem regulāri (reizi gadā vai reizi divos gados) veido ziņojumu par rīcības plāna izpildes gaitu, tostarp noskaidro un analizē šķēršļus, kas kavē tā izpildi un organizē šo šķēršļu novēršanu.</p>	<p>ministrija iesniedz Eiropas Komisijai ziņojumu par valsts energoefektivitātes mērķu sasniegšanas gaitu.</p> <p>(6) Atbildīgā ministrija izstrādā pasākumus, lai sekmētu efektīvu enerģijas izmantošanu mājsaimniecībās un pie citiem patērētājiem, un savā tīmekļa vietnē informē par:</p> <p>1) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, kas vērsti uz galalietotāju rīcības maiņu energoefektivitātes uzlabošanai;</p> <p>2) atbalsta programmām un citiem fiskāliem stimuliem energoefektivitātes uzlabošanai;</p> <p>3) rentablām, viegli īstenojamām izmaiņām enerģijas efektīvākai izmantošanai;</p> <p>4) kredītiestāžu iesaisti energoefektivitātes politikas pasākumu finansēšanā;</p> <p>5) energoefektivitātes pakalpojumu sniedzējiem pieejamiem finanšu avotiem;</p> <p>6) iespējām galapatērētājos, tostarp mazos un vidējos uzņēmumos un valsts un pašvaldību sektorā, ieviest energoaudita veikšanas un energopārvaldības sistēmas;</p> <p>7) neatkarīgu starpnieku</p>		<p>energopārvaldības sistēmas aptvērumu ne teritoriālā, ne struktūrvienību ziņā. Tādējādi pašvaldībai ir dota izvēles brīvība un tā var ieviest energopārvaldības sistēmu atbilstoši savām vajadzībām, aptverot vienu vai vairākas ēkas, iestādes vai dažos gadījumos arī pašvaldības uzņēmumus”</p> <p>Šāds ieraksts tapa saistībā ar to, ka divas pašvaldības neatkarīgi viena no otras (Rīga un Liepāja), izvirzot vienādas pretenzijas, atteicās saskaņot sagatavotos MK noteikumus un Latvijas Lielo pilsētu asociācija organizēja šo pilsētu pārstāvju (M.Rubīna un M.Tīdens) tikšanos kopā ar EM pārstāvi, lai rastu kompromisu. Kā kompromiss tapa šis ieraksts anotācijā, kas tomēr nav korekts pasākums, jo visi strādā ar tiesību dokumentiem, nevis to anotācijām.</p>
---	---	--	--

	<p>(atjaunošanas projekta vadītāju) darbības iespējām energoefektivitātes pakalpojumu tirgū;</p> <p>8) pašvaldībām un valsts iestādēm, kuras ieviesušas energopārvaldības sistēmu, publicējot un regulāri atjaunojot attiecīgu sarakstu.</p> <p>(7) Atbildīgā ministrija savā tīmekļa vietnē publicē:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) metodiskos ieteikumus energopārvaldības sistēmas ieviešanai; 2) metodiskos ieteikumus energoefektivitātes pakalpojuma līguma izstrādāšanai; 3) energoefektivitātes pakalpojuma līguma paraugu publiskajam sektoram; 4) pārskatu par labās prakses apkopojumu — veiktajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, tai skaitā par energoefektivitātes pakalpojuma līgumiem. <p>5.pants. Valsts iestāžu un pašvaldību tiesības un pienākumi</p> <p>(1) Valsts iestādēm un pašvaldībām ir tiesības:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) izstrādāt un pieņemt energoefektivitātes plānu kā atsevišķu dokumentu vai kā pašvaldības 		<p>Vienlaikus pacēlās arī runa par to, ka šis noteikums tiks ierakstīts Siltumapgādes likumā.</p> <p>Sakarā ar izteiktajām iebildēm pret 4.punkta 2.apakšpunktu par noteikumu veidot konsultatīvo padomi 3 cilvēku sastāvā, kas izskanēja REEKP sēdē 23.09.2016, skaidroju sekojošo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rīgā konsultatīvā padome darbojas no 2002.gada, Alūksnē tāda pie pašvaldības darbojas no 2005.gada, pie Zemgales reģionālās enerģētikas aģentūras – kopš 2009.gada. 3) Tieši konsultatīvo padomju trūkuma dēļ REEKP ir skatījusi un lēmusi arī enerģētikas jautājumus Liepājai, Dobelei, Stendei u.c. pilsētām. Uz Rīgas enerģētikas aģentūru pēc palīdzības ir braukuši no
--	--	--	--

	<p>teritorijas attīstības programmas sastāvdaļu, kurā iekļauti noteikti energoefektivitātes mērķi un pasākumi;</p> <p>2) atsevišķi vai kā sava energoefektivitātes plāna īstenošanas sastāvdaļu ieviest energopārvaldības sistēmu;</p> <p>3) izmantot energoefektivitātes pakalpojumus un slēgt energoefektivitātes pakalpojuma līgumus, lai īstenotu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus.</p> <p>(2) Republikas pilsētu pašvaldības ievieš sertificētu energopārvaldības sistēmu.</p> <p>(3) Novadu pašvaldības, kuru teritorijas attīstības līmeņa indekss ir 0,5 vai lielāks un iedzīvotāju skaits ir 10 000 vai lielāks, un valsts tiešās pārvaldes iestādes, kuru īpašumā vai valdījumā ir ēkas ar 10 000 kvadrātmetru vai lielāku kopējo apkurināmo platību, ievieš energopārvaldības sistēmu. Novadu pašvaldības un valsts tiešās pārvaldes iestādes attiecīgo sistēmu ievieš viena gada laikā no minēto nosacījumu iestāšanās dienas.</p> <p>(4) Kārtību, kādā valsts iestāde vai pašvaldība paziņo par</p>		<p>Cēsīm, Ogres, Siguldas, Daugavpils u.c.pilsētām. Tas nav normāli. Ņemot vērā arī jaunās „ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija (ES TA-PROV(2016)0334)”, nostādnes par zinātnieku līdzdalību problēmu risināšanā, tas būtu tikai apsveicami.</p> <p>4) Kā rāda prakse, vismaz 3 speciālisti ir nepieciešami tādēļ, lai lēmumi un ieteikumi būtu objektīvi, ko nevar nodrošināt viens speciālists.</p> <p>4) Savukārt, kā rāda darbības prakse ZREA Konsultatīvajā padomē, kur darbojos arī es, tās sanāksmes mēdz būt arī neklātienē vebināru vai telefonkonferences veidā. Mēs darbojamies 21.gadsimtā, kur IK tehnoloģijas to nodrošina.</p>
--	---	--	---

	<p>energopārvaldības sistēmas ieviešanu, paziņošanas termiņus, paziņojuma un tam pievienojamo dokumentu saturu, kā arī kārtību, kādā tiek pārbaudīta un apstiprināta energopārvaldības sistēmas ieviešana, nosaka Ministru kabinets.</p> <p>(5) Valsts iestāde vai pašvaldība, kas ieviesusi energopārvaldības sistēmu, katru gadu informē atbildīgo ministriju par energopārvaldības sistēmas darbības rezultātā iegūto enerģijas ietaupījumu. Kārtību, kādā valsts iestāde vai pašvaldība ziņo par iegūto enerģijas ietaupījumu, pēc energopārvaldības sistēmas ieviešanas nosaka Ministru kabinets.</p> <p>(6) Vērtējot projektus, kuri tiks pilnībā vai daļēji īstenoti, izmantojot maksājumus no valsts budžeta, valsts galvojumus, kredītu procentu likmju subsīdijas vai citu finanšu palīdzību, kas tiek piešķirta vai sniegta no valsts vai Eiropas Savienības budžeta līdzekļiem un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, valsts iestādēm un pašvaldībām, kuru pienākums atbilstoši šā likuma noteikumiem ir ieviest energopārvaldības sistēmu un kuras šo pienākumu ir izpildījušas, palielina atbilstoši kvalitātes vērtēšanas</p>		
--	--	--	--

	kritērijiem maksimāli iegūstamo punktu skaitu, ievērojot kārtību, kādu nosaka normatīvais akts par attiecīgā finansējuma piešķiršanu.		
--	---	--	--

PIENĒMTIE TEKSTI

Pagaidu versija

P8_TA-PROV(2016)0334

ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju (2016/2058(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 194. pantu,
- ņemot vērā Parīzes nolīgumu, kas noslēgts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (*COP 21*) 2015. gada decembrī,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 15. decembra paziņojumu „Energētikas ceļvedis 2050” (COM(2011)0885),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija” (COM(2016)0051),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu „Pamatstratēģija spēcīgai Energētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku” (COM(2015)0080),
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumus par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam,
- ņemot vērā trešo enerģētikas paketi,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. g.” (COM(2011)0112),
 - ņemot vērā 2014. gada 5. februāra rezolūciju par klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam¹,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1291/2013, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu „Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK²,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par resursu lietderīgu izmantošanu — ceļā uz aprites ekonomiku³,
 - ņemot vērā 2015. gada 15. decembra rezolūciju par virzību uz Eiropas enerģētikas savienību⁴,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu (A8-0232/2016),
- A. tā kā gandrīz 50 % no ES galīgā enerģijas pieprasījuma tiek izmantoti siltumapgādē un aukstumapgādē un no tiem 80 % tiek izmantoti ēkās; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei būtu jāatspoguļo 2015. gada Parīzes nolīgums klimata pārmaiņu jomā (*COP 21*); tā kā, lai siltumapgādes un aukstumapgādes nozare būtu atbilstīga ES enerģētikas un klimata mērķiem, tai vēlākais līdz 2050. gadam ir jāklūst 100 % balstītai uz atjaunojamiem energoresursiem, ko var panākt, vienīgi samazinot energopatēriņu un pilnībā ievērojot „energoefektivitāte pirmajā vietā” vai „energoefektivitāte ir galvenā degviela” principus;
- B. tā kā katrs papildu ietaupītais 1 % enerģijas samazina gāzes importa apjomu par 2,6 %⁵,
- C. tā kā ir vairāk jārūpējas par to, lai samazinātu enerģijas pieprasījumu ēku siltumapgādē, kā arī par to, lai atlikušo pieprasījuma daļu no importētā fosilā kurināmā sadedzināšanas atsevišķos sildkatlos novirzītu uz ilgtspējīgiem siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumiem, kas būtu saskaņā ar ES mērķiem laikposmam līdz 2050. gadam;
- D. tā kā ēkās tiek izmantota milzīga daļa no kopējā enerģijas galapatēriņa un tā kā uzlabotai ēku energoefektivitātei un pieprasījuma regulēšanas programmām var būt būtiska nozīme enerģijas pieprasījuma līdzsvarošanā un maksimālā pieprasījuma mazināšanā, kas samazina jaudu pārpalikumu un ražošanas, ekspluatācijas un pārvades izmaksas;
- E. tā kā atjaunojamo energoresursu daļa lēnām palielinās (2012. gadā tā bija 18 % no

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0094.

² OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0266.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0444.

⁵ Eiropas Komisijas 2014. gada paziņojums „Energoefektivitāte un tās ieguldījums enerģētiskajā drošībā un klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam” (COM/2014/0520).

primārās enerģijas piegādēm), tomēr joprojām visos līmeņos ir milzīgs potenciāls un dalībvalstīm vajadzētu turpināt palielināt atjaunojamo resursu un atgūtā siltuma daļu siltumapgādē un aukstumapgādē;

- F. tā kā ES siltumapgādes un aukstumapgādes tirgus ir sadrumstalots tā vietējā rakstura un dažādo izmantoto tehnoloģiju un iesaistīto ekonomikas dalībnieku dēļ; tā kā vietējā un reģionālā dimensija ir būtiska, lai noteiktu pareizo siltumapgādes un aukstumapgādes politiku, plānotu un ieviestu siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūru un konsultētos ar patērētājiem un tādējādi likvidētu šķēršļus, siltumapgādi un aukstumapgādi padarot efektīvāku un ilgtspējīgāku;
- G. tā kā biomasa nodrošina 89 % no ES kopējā siltumenerģijas patēriņa, ko nodrošina ar atjaunojamiem energoresursiem un 15 % no kopējā ES siltumenerģijas patēriņa un tai ir liels potenciāls, ko var izmantot, lai rastu būtiskus un ekonomiskus risinājumus pieaugošā pieprasījuma pēc siltumenerģijas nodrošināšanai;
- H. tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozare ir vislabākais piemērs tam, ka risinājumu izstrādē enerģētikas jomā ir jāizmanto holistiska, integrētās sistēmās balstīta pieeja, kas paredz horizontālas pieejas gan enerģētikas sistēmu izstrādei, gan ekonomikai kopumā;
- I. tā kā siltumapgādē un aukstumapgādē izmantotās primārās enerģijas daļa, ko iegūst no fosilā kurināmā, joprojām ir ļoti liela — 75 % un tas būtiski kavē dekarbonizāciju, tādējādi paātrinot klimata pārmaiņas un nodarot būtisku kaitējumu videi; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei būtu pilnībā jāveicina ES klimata un enerģētikas mērķu īstenošana un pakāpeniski būtu jāpārtrauc subsīdijas fosilo kurināmo izmantošanai saskaņā ar Eiropadomes 2013. gada 22. maija secinājumiem un atbilstoši vietējiem apstākļiem;
- J. tā kā tiek lēsts, ka siltuma apjoms, ko rada rūpnieciskie un citi komerciālie procesi un kas pēc tam izdalās atmosfērā vai ūdenī (nevis tiek produktīvi izlietots), ir pietiekams, lai nodrošinātu visā ES dzīvojamajās un terciārajās ēkās nepieciešamo apkuri;
- K. tā kā ēkas rada apmēram 13 % no visa ES CO₂ emisiju apjoma;
- L. tā kā progresīvu un efektīvu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu izmantošanai ēkās ir jābūt viendabīgi saskaņotai ar padziļinātu siltumizolācijas procesu, kas samazinātu enerģijas pieprasījumu un izmaksas patērētājiem un veicinātu enerģētiskās nabadzības novēršanu, kā arī radītu kvalitatīvas vietējās darbvietas;
- M. tā kā pasākumi visaptverošas un integrētas stratēģijas izstrādei siltumapgādes un aukstumapgādes jomā Enerģētikas savienības ietvaros, ja tos pareizi īsteno, sniedz nozīmīgas iespējas ES uzņēmumiem un patērētājiem, samazinot kopējās enerģijas izmaksas rūpniecībai, stimulējot konkurētspēju un nodrošinot izmaksu ietaupījumus patērētājiem;
- N. tā kā ES tiesiskajos regulējumos ir uzsvērti plaši mērķi, taču ir būtiski panākt reālu progresu siltumapgādes un aukstumapgādes jomas pārveidē saistībā ar plašākām pārmaiņām enerģētikas sistēmās;
- O. tā kā atjaunojamo energoresursu, jo īpaši elektroapgādes jomā, izmantošanas optimizēšanas kopējā energotīklā, nodrošinot labāku integrāciju ar siltumapgādes un

aukstumapgādes sistēmām un pārvadi, mērķis veicina enerģētikas sistēmas dekarbonizāciju, neatkarību no enerģijas importa, mājsaimniecību energopatēriņa rēķinu samazināšanos un ES rūpniecības konkurētspējas uzlabošanos;

- P. tā kā visefektīvākais veids, kā izpildīt šos kopējos mērķus, ir nodrošināt lielākas tiesības vietējām un reģionālajām iestādēm, kā arī visām ieinteresētajām personām un tās atbalstīt, lai tās kopā varētu izmantot pilnībā integrētu, sistēmās balstītu pieeju pilsētplānošanā, infrastruktūras attīstībā, mājokļu celtniecībā un atjaunošanā un jaunu rūpniecības projektu izstrādē un tādā veidā maksimāli izmantotu to savstarpējo mijiedarbību, efektivitāti un citus savstarpējos ieguvumus;
- Q. tā kā ēku energoefektivitāte ir atkarīga arī no atbilstošu energosistēmu izmantošanas; tā kā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē būtu jāievēro „energoefektivitāte pirmajā vietā” un „energoefektivitāte ir galvenā degviela” principi;
- R. tā kā, nosakot vērienīgus mērķus pašreizējā ēku fonda pamatīgai atjaunošanai, Eiropā tiktu radīti vairāki miljoni darbvietu, jo īpaši MVU, palielinātos energoefektivitāte un tas būtiski palīdzētu nodrošināt, ka samazinās energopatēriņš siltumapgādē un aukstumapgādē;
- S. tā kā, plānojot energoefektīvas, zemu emisiju sabiedriskās un dzīvojamās ēkas, ir jāņem vērā arhitektūras un pilsētplānošanas aspekti, siltumenerģijas plūsmu pieprasījuma blīvums un Eiropas klimata zonu daudzveidība un ēku veidi;
- T. tā kā ir milzīgs neizmantots potenciāls, ko sniedz atlikumsiltuma un centralizētās siltumapgādes sistēmu izmantošana, jo siltumenerģijas pārpalikums Eiropā pārsniedz kopējo siltumenerģijas pieprasījumu visās Eiropas ēkās un turklāt 50 % no kopējā ES siltumenerģijas pieprasījuma ir iespējams piegādāt, izmantojot centralizēto siltumapgādi;
- U. tā kā ievērojama Eiropas iedzīvotāju daļa dzīvo vietās, jo īpaši pilsētās, kur ir vērojami gaisa kvalitātes standartu pārsniegumi;
- V. tā kā tiek prognozēts, ka siltumapgāde un aukstumapgāde arī turpmāk būs lielākais enerģijas pieprasījuma avots Eiropā, tā kā dabasgāze un LPG tiek plaši izmantotas, lai nodrošinātu šo pieprasījumu, un to izmantošanu varētu optimizēt, enerģiju ļoti efektīvi uzglabājot; tā kā, ilgstoši paļaujoties uz fosilo kurināmo, ES darbojas pretēji tās saistībām klimata un enerģētikas jomā un dekarbonizācijas mērķiem;
- W. tā kā pašlaik ikgadējie tēriņi par enerģiju, ko izmanto siltumapgādes vajadzībām, dažādās Eiropas klimata zonās ievērojami atšķiras, jo energopatēriņš Eiropas dienvidu valstīs vidēji ir 60–90 kWh/m², bet Centrāleiropas un Ziemeļeiropas valstīs — 175–235 kWh/m²;
- X. tā kā efektīvi risinājumi siltumapgādes un aukstumapgādes jomā var būtiski sekmēt rūpniecības un pakalpojumu nozaru attīstību Eiropā, jo īpaši atjaunojamo energoresursu jomā, kā arī palielināt pievienoto vērtību attālākajos un lauku reģionos;
- Y. tā kā enerģija ir kļuvusi par sociālu labumu, kura pieejamība ir jānodrošina; tā kā tomēr ne visi iedzīvotāji var piekļūt enerģijai — vairāk nekā 25 miljoni iedzīvotāju Eiropā dzīvo apstākļos, kuros ir ļoti apgrūtināta piekļuve enerģijas izmantošanai;

- Z. tā kā energoefektivitātes politikā vajadzētu uzsvērt ekonomiskos veidus, kā uzlabot ēku energoefektivitāti, samazinot siltumenerģijas pieprasījumu un/vai pieslēdzot ēkas augsti efektīvām energoapgādes alternatīvām;
- AA. tā kā patērētāju sliktā informētība par apkures sistēmu nepietiekamo efektivitāti ir viens no faktoriem, kas visvairāk nosaka maksu par enerģiju;
- AB. tā kā labi siltumizolētas dzīvojamās mājas sniedz labumu gan videi, gan patērētājiem, kuriem par enerģiju ir jāmaksā mazāk;
- AC. tā kā 72 % no ģimenes privātmāju siltumapgādes un aukstumapgādes pieprasījuma tiek patērēti lauku un vidēji apdzīvotos apgabalos;
- AD. tā kā pieprasījumu pēc enerģijas var mazināt arī dabā balstīti risinājumi, piemēram, pārdomāta ielu veģetācija un zaļie jumti un sienas, kas ēkas izolē un noēno, tā mazinot vajadzību pēc siltumapgādes un aukstumapgādes;
- AE. tā kā 85 % no ēkās patērētās enerģijas tiek izmantoti telpu apsildīšanai un karstā ūdens ieguvei un 45 % no siltumapgādes un aukstumapgādes Savienībā izmanto dzīvojamās ēkās;
- AF. tā kā rūpniecības nozarei, sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, ir svarīga nozīme atlikumsiltuma un atlikumaukstuma lietderīgākā izmantošanā;
- AG. tā kā vidēji 6 % no Eiropas iedzīvotāju patēriņa izdevumiem ir maksa par siltumapgādi un aukstumapgādi un 11 % Eiropas iedzīvotāju nevar atļauties pietiekami apsildīt savu mājokli ziemā;
- AH. tā kā aukstumapgādes nozare vēl būtu padziļināti jāanalizē un tai būtu jāpiešķir lielāka nozīme Komisijas stratēģijā un dalībvalstu politikas nostādņēs;
- AI. tā kā ir svarīgi veicināt pētījumus par energotaupību vēsturiskās ēkās, lai pēc iespējas uzlabotu to energoefektivitātes līmeni, vienlaikus nodrošinot kultūras mantojuma aizsardzību un saglabāšanu,
1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju, kas ir svarīgs solis un paredz holistisku pieeju siltumapgādes un aukstumapgādes pārveidei Eiropas Savienībā, kā arī nosaka prioritārās darbības jomas; pilnībā atbalsta Komisijas vērienīgo plānu, kas paredz konstatēt un izmantot sinerģiju starp elektroapgādes un siltumapgādes jomām, lai izveidotu efektīvu nozari, kas palielina enerģētisko drošību un palīdz ekonomiski sasniegt ES klimata un enerģijas mērķus; aicina Komisiju siltumapgādi un aukstumapgādi uzskatīt par Eiropas enerģijas tirgus daļu;
 2. norāda uz nepieciešamību arī turpmāk saglabāt konkrētus pasākumus siltumapgādes un aukstumapgādes jomā, pārskatot Energoefektivitātes direktīvu (2012/27/ES), Atjaunojamo energoresursu direktīvu (2009/28/EK) un Ēku energoefektivitātes direktīvu (2010/31/ES);
 3. uzskata, ka siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā ir vienādi jāiekļauj abas šīs vajadzības, ņemot vērā to, ka Eiropā ir dažādas klimata zonas un attiecīgi arī dažādas enerģijas izmantošanas vajadzības;

4. uzsver, ka siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā prioritāra nozīme būtu jāpiešķir ilgtspējīgiem un ekonomiskiem risinājumiem, kas dotu dalībvalstīm iespēju sasniegt ES klimata un enerģētikas politikas mērķus; norāda, ka dalībvalstu siltumapgādes un aukstumapgādes nozares ir ļoti atšķirīgas to dažādā energoavotu sadalījuma, klimatisko apstākļu, Ēku fonda energoefektivitātes līmeņa un rūpniecības intensitātes dēļ, tādēļ atbilstošo stratēģisko risinājumu izvēlē būtu jānodrošina elastība;
5. prasa valstu līmenī izstrādāt konkrētas, ilgtspējīgas siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas, īpašu uzmanību veltot kombinētajai siltuma un elektrības koģenerācijai, centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei, kuru vislabāk būtu balstīt uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā norādīts Energoefektivitātes direktīvas 14. pantā;
6. atzīmē, ka ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas galvenās prioritātes ir augsta energoefektivitāte, augstas efektivitātes siltumizolācija un atjaunojamo energoavotu un atgūtās siltumenerģijas izmantošana; tādēļ uzskata, ka būtu jāievēro „energoefektivitāte pirmajā vietā” princips, jo energoefektivitāte nodrošina vienu no augstākajām un ātrāk pieejamajām finansiālajām atdevēm un ir galvenais stratēģiskais risinājums, lai nodrošinātu sekmīgu pāreju uz drošu, noturīgu un viedu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu;
7. atzīmē, ka decentralizētākas un elastīgākas energosistēmas ieviešana, kas paredz elektroenerģijas un siltumenerģijas avotu atrašanos tuvāk patēriņa vietai, var veicināt decentralizētas enerģijas ražošanu un tādējādi sniegt iespēju patērētājiem un kopienām vairāk iesaistīties enerģijas tirgū un kontrolēt pašiem savu energopatēriņu, kā arī kļūt par aktīviem pieprasījuma veidotājiem; uzskata — jo īsāka ir ķēde primārās enerģijas pārveidei citās formās, lai iegūtu izmantojamu siltumenerģiju, jo augstāks ir kopējās energosistēmas energoefektivitātes līmenis; turklāt atzīst, ka šāda pieeja samazina pārvades un sadales zudumus, uzlabo energoapgādes infrastruktūras noturību un vienlaikus nodrošina vietējās uzņēmējdarbības iespējas MVU;
8. uzsver likumdošanas ekodizaina un energomarķējuma jomā, no vienas puses, un Energoefektivitātes direktīvas un Ēku energoefektivitātes direktīvas, no otras puses, savstarpējo papildināmību siltumapgādes un aukstumapgādes patēriņa samazināšanā; uzskata, ka sadzīves tehnikas ierīcēm (veļas mazgājamās mašīnas, trauku mazgājamās mašīnas u. c.) vajadzētu būt pēc iespējas efektīvām un projektētām tā, lai tās varētu pieslēgt karstā ūdens apgādes sistēmai vietā, kur tās tiek uzstādītas; tādēļ uzskata, ka regulāri būtu jāpārskata un jāuzlabo ekodizainam piemērojamās prasības un energomarķējuma politika, lai nodrošinātu papildu energotaupību un uzlabotu konkurētspēju, ko sniedz inovatīvāki produkti un samazinātas enerģijas izmaksas;
9. atgādina, ka siltumapgāde un aukstumapgāde veido ES enerģijas pieprasījuma lielāko daļu; uzsver, cik svarīgi ir ievērot tehnoloģiskās neitralitātes principu attiecībā uz patlaban pieejamajiem atjaunojamajiem energoresursiem un uz tirgus un valstu iniciatīvām, nodrošinot pāreju uz mazoglekļa un drošu energoapgādi siltumapgādes un aukstumapgādes nozarei;
10. uzsver vajadzību izstrādāt labvēlīgu regulējumu ģimeļiem un personām, kuras dzīvo daudzdzīvokļu mājās, lai arī viņiem nodrošinātu iespēju izmantot pašražošanas un pašpatēriņa sniegtos ieguvumus no atjaunojamo energoresursu izmantošanas siltumapgādē un aukstumapgādē un no energoefektivitātes pasākumiem, tādējādi

novēršot problēmas, ko rada nesalāgoti stimuli un dažkārt arī traucējoši īres noteikumi;

11. uzsver būtisko nozīmi, kāda uz atjaunojamiem energoresursiem balstīto tehnoloģiju, tostarp ilgtspējīgas biomasas, aerotermālās, ģeotermālās un saules enerģijas, kā arī fotoelementu, izmantošanai kopā ar elektriskajiem akumulatoriem ir ūdens apsildē un ēku siltumapgādē un aukstumapgādē, tos apvienojot ar siltumenerģijas uzglabāšanas iekārtām, kuras var izmantot ikdienas vai sezonālai līdzsvarošanai; aicina dalībvalstis nodrošināt stimulus šādu tehnoloģiju veicināšanai un izmantošanai; aicina dalībvalstis pilnībā ieviest energoefektivitātes un ēku energoefektivitātes direktīvas, tostarp prasības par gandrīz nulles enerģijas ēkām (*NZEB*) un ēku renovācijas ilgtermiņa stratēģijas, ņemot vērā vajadzību mobilizēt pietiekamas investīcijas dalībvalstu ēku fonda modernizācijai; aicina Komisiju iesniegt ES līmeņa redzējumu par gandrīz nulles enerģijas ēku fondu līdz 2050. gadam;
12. uzskata, ka jautājumi, kas ir saistīti ar energoapgādes drošību ES, galvenokārt ir saistīti ar siltumapgādes drošību; tādēļ uzskata, ka siltumapgādes avotu diversificēšanai ir ārkārtīgi svarīga nozīme, un aicina Komisiju izpētīt iespējas vēl vairāk atbalstīt un paātrināt uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādes tehnoloģiju izmantošanu;
13. uzskata, ka par pamatu energoefektīvai un zemu emisiju būvniecībai dažādās Eiropas klimata zonās, lai plānotu veselus dzīvojamus un komerciālos rajonus, vajadzētu izmantot siltuma ražošanā izmantoto resursu sadalījuma plānošanu, piemērotus arhitektūras risinājumus, infrastruktūras objektu pārvaldības paraugpraksi un pilsētplānošanas principus, tostarp tādas pilsētas mēroga tīkla risinājumus kā centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde; uzsver, ka ar siltumizolāciju pienācīgi aprīkotai ēkas struktūrai ir augsta siltuma saglabāšanas spēja un tas rada būtiskus ietaupījumus siltumapgādē un aukstumapgādē;
14. uzsver, ka ēku enerģijas pieprasījums veido apmēram 40 % no energopatēriņa ES un vienu trešdaļu no dabasgāzes patēriņa, un to varētu samazināt pat par trim ceturtdaļām, ja tiktu paātrināta ēku atjaunošana; uzsver, ka 85 % no šī energopatēriņa tiek izmantoti siltumapgādē un mājāsaimniecību karstā ūdens padevē, un tādēļ joprojām galvenais faktors drošākas un ilgtspējīgākas pieejas īstenošanā siltumapgādei ir veco un neefektīvo siltumapgādes sistēmu modernizācija, no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas elektroenerģijas daļas plašāka izmantošana, labāka atlikumsiltuma izmantošana augsti efektīvās centralizētās siltumapgādes sistēmās un pamatīga ēku atjaunošana, nodrošinot tām labāku siltumizolāciju; iesaka arī turpmāk paaugstināt energoefektivitātes standartus ēkām, ņemot vērā un veicinot tehniskās inovācijas, jo īpaši attiecībā uz homogēnu izolācijas materiālu nodrošināšanu; turklāt iesaka nodrošināt turpmāku atbalstu gandrīz nulles enerģijas ēku celtniecībai;
15. mudina dalībvalstis izstrādāt ilgtermiņa siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas, pamatojoties uz integrētu pieeju, saskaņotu enerģijas avotu sadalījuma plānošanu un Energoefektivitātes direktīvas 14. pantā paredzēto novērtējumu; uzsver, ka stratēģijā būtu jānosaka prioritārās jomas intervencei un jāveicina optimizēta pilsētu energoapgādes plānošana; aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis šajā uzdevumā, izstrādājot vispārējus norādījumus valstu siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģiju izstrādei;
16. vērš uzmanību uz ēku renovācijas un siltumizolācijas ekonomisko ieguvumu, kas nereti

nozīmē līdz 50 % mazākas siltumapgādes un aukstumapgādes izmaksas, un aicina Komisiju paredzēt pienācīgu līdzfinansējumu enerģijas ziņā neefektīvu sabiedrisko un daudzdzīvokļu ēku renovācijas iniciatīvām;

17. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izstrādāt pasākumu kopumu daudzdzīvokļu māju atjaunošanas veicināšanai; uzskata, ka saskaņots un visaptverošs pasākumu kopums jāizstrādā arī attiecībā uz energoapgādes plānošanu pilsētās, lai varētu veikt vietējā siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāla plānošanu, optimizēt un integrēt ēku atjaunošanu un pilnveidot siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūras;
18. vēlreiz uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt tādas ES shēmas, kas rada stimulus to sabiedrisko ēku, dzīvojamo un sociālo māju energoefektīvai modernizācijai, kuru rādītāji neatbilst juridisko prasību minimumam, kā arī jaunu ekoloģisko ēku celtniecībai;
19. norāda uz siltumapgādes un aukstumapgādes lokālo raksturu un potenciālu; aicina vietējās un reģionālās iestādes turpināt veicināt ēku siltummodernizāciju, atjaunojot esošās sabiedriskās, komerciālās un dzīvojamās ēkas ar zemiem energorādītājiem; uzsver tādu kustību nozīmi kā Pilsētas mēru pakts, kas paredz zināšanu un paraugprakses apmaiņu;
20. uzsver nepieciešamību plānot vietējo siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu visā Eiropā, lai pilsētas spētu labāk noteikt savus vietējā līmenī pieejamos resursus un tādējādi varētu palīdzēt palielināt ES enerģētisko neatkarību un veicināt izaugsmi un konkurētspēju, radot vietējās darbvietas, kuru funkcijas nevar nodot ārvalstīs, un nodrošinot patērētājiem tīru un cenu ziņā pieejamu enerģiju;
21. aicina vietējās iestādes novērtēt esošo siltumapgādes un aukstumapgādes potenciālu, kā arī turpmākās siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzības, ņemot vērā uz vietas pieejamo atjaunojamo energoresursu potenciālu, koģenerācijā iegūtās siltumenerģijas un centralizētās siltumapgādes apjomus;
22. uzskata, ka būtu jāizveido pievilcīga finansēšanas sistēma mājāsaimniecībām, kas atrodas ārpus centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu zonām, lai veicinātu mājāsaimniecību apsildei paredzētas, uz atjaunojamo energoresursiem balstītas jaunās tehnoloģijas;
23. aicina vietējās iestādes risināt konkrētās problēmas, kuras ir saistītas ar ēkām lauku apvidos, kas parasti ir vecākas, mazāk energoefektīvas un ne tik labvēlīgas veselībai un parasti nodrošina mazāku siltumkomfortu;
24. uzskata — jo īsāka ir ķēde primārās enerģijas pārveidei citās formās, lai ražotu izmantojamu siltumu, jo augstāka ir energoefektivitāte un, norādot uz klimatisko un citu apstākļu daudzveidību Savienībā, aicina Komisiju veicināt tehnoloģiski neitrālus instrumentus, kas ļautu katrai kopienai izstrādāt ekonomiskus risinājumus nolūkā samazināt siltumapgādes un aukstumapgādes nozares oglekļa emisiju intensitāti;
25. norāda — lai arī ES tiesiskajos regulējumos ir izvirzīti plaši mērķi, ir būtiski panākt reālu progresu, ievērojami uzlabojot siltumapgādi un aukstumapgādi saistībā ar enerģētikas sistēmu plašāku pārveidi;
26. uzsver, ka vēl nav pietiekami izstrādāti ES politikas instrumenti un jaudas, lai sekmētu siltumapgādes un aukstumapgādes nozares pārveidi, maksimāli izmantotu visas iespējas

vai vajadzīgajā apmērā un tempā ieviestu pieprasījuma mazināšanas un dekarbonizācijas risinājumus;

27. uzsver centralizēto energoapgādes tīklu nozīmi, kas ir alternatīva piesārņojošākām individuālās apsildes sistēmām, jo šie tīkli ir īpaši efektīvs un ekonomisks līdzeklis tādas ilgtspējīgas siltumapgādes un aukstumapgādes nodrošināšanai, kurā ir integrēti atjaunojamie energoresursi, atgūtā siltumenerģija un aukstumenerģija un zema patēriņa laikā tiek uzglabāts elektroenerģijas pārpalikums, tā nodrošinot tīkla elastību; uzsver, ka ir jāintegrē lielāks atjaunojamo energoresursu īpatsvars, ņemot vērā to, ka vairāk nekā 20 % no centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes jau tagad tiek nodrošināti, izmantojot atjaunojamo enerģiju, kas ir saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 14. pantu, kurā noteikta prasība par centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāla visaptverošu novērtējumu; prasa veikt esošo centralizētās siltumapgādes sistēmu modernizāciju un paplašināšanu, lai nodrošinātu pāreju uz augstas efektivitātes un atjaunojamo alternatīvo enerģijas veidu izmantošanu; mudina dalībvalstis ieviest fiskālus un finansiālus mehānismus, lai veicinātu centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas izstrādi un izmantošanu un novērstu regulatīvos šķēršļus;
28. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt dalībvalstu veiktos koģenerācijas un centralizētās siltumapgādes visaptverošos novērtējumus saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvas 14. pantu, lai minētajos plānos būtu atspoguļots šādu risinājumu patiesais ekonomiskais potenciāls un sniegts pārdomāts pamatojums politikas veidošanai atbilstīgi ES mērķiem;
29. uzsver, ka ir svarīgi blīvi apdzīvotās pilsētu aglomerācijās pakāpeniski aizstāt neefektīvu un neilgtspējīgu individuālās vai centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu izmantošanu ar efektīvām centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām vai tās modernizēt, izmantojot jaunākās siltumapgādes un aukstumapgādes tehnoloģijas, lai nodrošinātu pāreju uz augstas efektivitātes vietējām koģenerācijas sistēmām un atjaunojamiem alternatīvajiem enerģijas veidiem;
30. aicina Komisiju savās iniciatīvās par Atjaunojamo energoresursu direktīvu un tirgus modeli ierosināt pasākumus, ar kuriem veicina efektīvākas un elastīgākas energosistēmas izveidi, turpinot integrēt elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas;
31. prasa Komisijai izveidot vienotu Eiropas sistēmu, ar kuru veicina un stiprina juridisko noteiktību attiecībā uz pašražošanu, kurā tiktu izmantoti atjaunojamie energoresursi, jo īpaši sniedzot atbalstu kaimiņu kooperatīviem un tos veicinot;
32. prasa dalībvalstu līmenī izstrādāt siltumenerģijas un aukstumenerģijas pieprasījuma rādītāju ēkām;
33. prasa piemērot stratēģisku pieeju, lai mazinātu rūpnieciskās siltumapgādes un aukstumapgādes pieprasījuma CO₂ emisijas, uzlabojot procesu efektivitāti, aizstājot fosilo kurināmo ar ilgtspējīgiem resursiem, kā arī integrējot nozari apkārtējā termiskās enerģijas sistēmā;
34. uzsver, ka enerģijas un resursu plūsmu apvienošanai piemīt ārkārtīgi liels potenciāls samazināt primārās enerģijas izmantošanas apjomu, jo īpaši rūpnieciskajā vidē, kurā atbilstīgi tā dēvētajai kaskādes sistēmai siltumenerģiju vai aukstumenerģiju, kas paliek pāri kādā no procesiem, var izmantot citā procesā, kura veikšanai nav nepieciešama tik

augsta temperatūra, un kurā, ja tas ir iespējams, enerģiju var izmantot ēku siltumapgādei un aukstumapgādei, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas;

35. atzīmē, ka novecojušas apkures iekārtas, kurām ir zema energoefektivitāte, nekavējoties būtu jāaizstāj ar labākajām iespējamajām alternatīvām, kas pilnībā atbilst ES enerģētikas un klimata mērķiem, piemēram, ar videi draudzīgākām koģenerācijas iekārtām, kurās ilgtspējīgas degvielas izmanto saskaņā ar ilgtspējības kritērijiem biomasai;
36. norāda, ka siltumapgāde un aukstumapgāde ir pilnībā vietēja nozare, jo siltumapgādes pieejamība un infrastruktūra, kā arī siltumenerģijas pieprasījums ir galvenokārt atkarīgs no vietējiem apstākļiem;
37. piekrīt Komisijai, ka koģenerācijas iekārtu ekonomiskais potenciāls netiek izmantots, kā tas tiek norādīts siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā, un aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt veicināt augstas efektivitātes koģenerāciju un centralizēto siltumapgādi saskaņā ar Komisijas paziņojumu par Enerģētikas savienības 2015. gada stāvokļa apskatu (COM(2015)0572);
38. uzskata, ka ir nepieciešama sistēmas līmeņa pieeja aukstumapgādei, tostarp attiecībā uz apbūvētu vidi un citām darbībām, piemēram, saldēšanu transportlīdzekļos;
39. uzskata, ka Eiropas mērenajā klimata joslā liela nozīme zināmos apstākļos varētu būt atgriezeniskajām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām, kuras darbina ar efektīviem siltumsūkņiem, ņemot vērā šo sistēmu elastību; uzsver, ka hibrīdās siltumapgādes sistēmas, kuras nodrošina siltumenerģiju no diviem vai vairāk energoavotiem, var veicināt uz atjaunojamiem energoresursiem balstītas siltumapgādes nozīmes palielināšanos, jo īpaši pašreizējās ēkās, kurās šīs sistēmas ir iespējams ieviest, veicot tikai nelielus pārveidojumus; aicina Komisiju un dalībvalstis attiecībā uz siltumsūkņiem nodrošināt atbilstīgi pielāgotas aprēķina metodes, kā arī veicināt paraugprakses apmaiņu par atbalsta mehānismiem, lai atbalstītu efektīvu un ilgtspējīgu mazoglekļa risinājumu izmantošanu atbilstoši siltumenerģijas dažādajām vajadzībām;
40. aicina Komisiju cieši uzraudzīt atbilstību ES tiesību aktiem par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, lai mazinātu šādu gāzu emisiju atmosfērā; aicina Komisiju nodrošināt, ka alternatīvu aukstumaģentu izmantošana ir droša, ekonomiska un atbilst citiem ES mērķiem vides, klimata pārmaiņu un energoefektivitātes jomā;
41. uzskata, ka dalībvalstīm vajadzētu izpētīt iespējas izmantot ģeotermālo ūdeņu siltumu, enerģiju, kas tieši iegūta ražošanas procesos un no citiem siltuma avotiem ar zemāku temperatūru, piemēram, siltumenerģiju no dziļūdens raktuvēm, kuru varētu izmantot siltumapgādē (un aukstumapgādē) un iegūt, izmantojot milzīgus siltumsūkņus, un ar kuru varētu pilnībā apsildīt ne vien atsevišķas ēkas, bet arī veselas pilsētas, izmantojot pašreizējos un jaunus centralizētās siltumapgādes tīklus, ja vien būtu pieejama vai izstrādāta piemērota centralizētā siltumapgādes infrastruktūra;
42. uzsver, cik nozīmīgas ir tehnoloģijas, kuras spēj mazināt termiskās enerģijas pieprasījumu un siltumnīcefekta gāzu emisijas, piemēram, zemas entalpijas ģeotermālās enerģijas izmantošana, uz atjaunojamiem energoresursiem balstītas centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un mazas triģenerācijas vai koģenerācijas stacijas, kuras darbina, sadedzinot dabasgāzi un/vai biometānu, vai to kombināciju;

43. uzskata, ka ļoti nozīmīga loma siltumapgādē varētu būt siltumenerģijas uzglabāšanas iekārtām, kas maksimālā pieprasījuma laikā (piemēram, uzglabājot siltumenerģiju) izmanto elektrisko pretestību un tādējādi uzlabo elektroapgādes kvalitāti, atvieglojot mainīgo energoavotu integrāciju, un tas palīdzētu līdzsvarot tīklu un samazināt enerģijas ražošanas apjomu, importu un cenas;
44. uzskata, ka atlikumsiltumam un atlikumaukstumam, ko iegūst rūpnieciskajos procesos un koģenerācijā, ražojot elektroenerģiju parastajās spēkstacijās, no labi siltumizolētām dzīvojamām ēkām, izmantojot rekuperatīvās metodes, un no mikroģenerācijas, vajadzētu piešķirt daudz lielāku nozīmi siltumapgādē un aukstumapgādē nekā līdz šim; uzsver, ka pētniecībai vajadzētu atzīt un veicināt rūpnieciskajos atkritumos pieejamās siltumenerģijas un aukstumenerģijas izmantošanu, jo šajā jomā ir lielas investīciju un inovāciju iespējas; uzsver, ka būtu jāveicina ražotņu sadarbība ar tuvumā esošajām dzīvojamajām ēkām vai pakalpojumu nozares ēkām, veidojot kopēju enerģijas ražošanu un vajadzību apmierināšanu;
45. uzsver, ka publiskajam finansējumam vai tam, ka centralizēta siltumapgādes infrastruktūra ir valsts īpašumā, nevajadzētu radīt saistības izmantot ar lielām oglekļa emisijām saistītu, dārgu infrastruktūru; aicina valsts, reģionālās un vietējās iestādes rūpīgi uzraudzīt publisko finansiālo atbalstu centralizētai siltumapgādes infrastruktūrai, ņemot vērā ES mērķi līdz 2050. gadam par 80–95 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un netraucēti pāriet uz energoekonomiku;
46. norāda, ka ražošanas, patēriņa un atlikumaukstuma integrēšana var dot vides un ekonomisku labumu un mazināt pieprasījumu pēc primārās enerģijas aukstumapgādē;
47. uzsver, ka atkritumu pārvēršanai enerģijā arī turpmāk būs nozīmīga loma siltumapgādē, jo tā alternatīva parasti ir atkritumu poligoni un fosilā kurināmā izmantošana, un atgādina, ka ir nepieciešams palielināt pārstrādi;
48. aicina dalībvalstis izmantot juridiskus un ekonomiskus līdzekļus, lai paātrinātu to, ka pakāpeniski pārtrauc izmantot novecojušas cietā kurināmā krāsnis, kuru energoefektivitātes līmenis ir mazāks par 80 %, un, ja iespējams, tās aizstātu ar efektīvām un ilgtspējīgām siltumapgādes sistēmām vietējā līmenī (piemēram, centralizētām siltumapgādes sistēmām) vai mikrolīmenī (piemēram, ģeotermālajām un saules enerģijas sistēmām);
49. uzsver, ka viedo siltumapgādes sistēmu ieviešana var palīdzēt patērētājiem labāk izprast savu energopatēriņu un atjaunot neefektīvas siltumapgādes sistēmas, tā veicinot energotaupību;
50. atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka 75 % no pašreizējā Eiropas ēku fonda ir enerģijas patēriņa ziņā neefektīvi un ka saskaņā ar aplēsēm 90 % no šīm ēkām joprojām tiks izmantotas 2050. gadā; tādēļ uzsver, ka steidzami ir jāpievēršas tieši šīm ēkām, veicot to vērienīgu atjaunošanu;
51. aicina Komisiju saistībā ar programmu „Atkritumu pārvēršana enerģijā” izstrādāt plānu organisko atkritumu ilgtspējīgas izmantošanas veicināšanai un potenciālā devuma izmantošanai siltumapgādē un aukstumapgādē, kas saistīta ar centralizētajām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām;

52. uzsver, ka biogāze ir nozīmīgs un ilgtspējīgs siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu resurss un ka šajā sakarībā ir jānosaka skaidrs mērķis attiecībā uz organisko vielu pārstrādi, lai veicinātu ieguldījumus bioatkritumu vākšanā un apsaimniekošanā;
53. aicina dalībvalstis pārtraukt pilsētu siltumapgādē izmantot tādu novecojušu krāšņu lietošanu, kuras rada zemākā atmosfēras slāņa emisijas un kuru dēļ nepilnīgas sadegšanas rezultātā atmosfērā izplūst dabīgās pirolīzes gāzes, NOx, sodrēji, cietās daļiņas un konvekcijas rezultātā izklīdētie vieglie pelni, kā arī ar stimuliem veicināt ilgtspējīgu, tostarp atjaunojamu, alternatīvu izmantošanu;
54. aicina dalībvalstis īstenot pasākumus, lai pakāpeniski atteiktos no enerģijas patēriņa ziņā neefektīvām krāsnīm un sildkatliem, kurus darbina, izmantojot krāšņu kurināmo un ogles, un kuri pašreiz nodrošina siltumapgādi vairāk nekā pusei ēku fonda laukos; uzskata, ka energoapgāde būtu jānodrošina, izmantojot zemāku oglekļa emisiju un atjaunojamus resursus;
55. uzsver, ka uz atjaunojamiem energoresursiem balstīta centralizētā siltumapgāde ierobežo tādu piesārņojošāku individuālo apkures sistēmu izplatīšanos, kuras palielina gaisa piesārņojumu apdzīvotās teritorijās un ir daudz grūtāk kontrolējamas nekā plaši izplatītās centralizētās siltumapgādes sistēmas; tomēr uzsver, ka Savienībā pastāv atšķirīgi infrastruktūras un klimata apstākļi un ka šīs sistēmas bieži ir nepieciešams modernizēt, lai palielinātu to efektivitāti; tādēļ prasa veikt analīzi par centralizētajai siltumapgādes infrastruktūrai nepieciešamo atbalstu un par nodokļu piemērošanu atjaunojamiem energoresursiem un centralizētai siltumapgādei;
56. uzskata, ka dalībvalstīm būtu steidzami jāveic pasākumi, lai pakāpeniski pārtrauktu zemas temperatūras krāšņu izmantošanu cieto fosilo kurināmo un organisko atkritumu sadedzināšanai, kas degšanas procesā rada dažādu kaitīgu vielu noplūdi atmosfērā; uzskata, ka dalībvalstīm būtu pēc iespējas jāveicina vecu un neefektīvu malkas kamīnu izmantošanas pārtraukšana blīvi būvētās pilsētās un jāveicina šādu kamīnu aizstāšana ar mūsdienīgām un efektīvām, videi un veselībai nekaitīgām alternatīvām, vienlaikus īstenojot iniciatīvas informētības uzlabošanai par iespējamajiem veselības apdraudējumiem un paraugpraksi malkas kamīnu izmantošanas jomā;
57. aicina Komisiju un dalībvalstis novērst regulējuma nepilnības, kuras radušās Ekodizaina direktīvā un direktīvā par vidēji lielām sadedzināšanas iekārtām, jo to rezultātā notikusi emisiju pārvirze uz iekārtām, kuru jauda ir mazāka par 1 MW un uz kurām direktīvas neattiecas;
58. uzskata, ka arvien pieaugoša aukstumapgādes nepieciešamība prasa šo jautājumu turpināt risināt, tostarp apsverot integrētu pieeju visai aukstumapgādes ķēdei — no pieprasījuma pēc rūpnieciskās dzesēšanas, lai pazeminātu augstu temperatūru, līdz māsaimniecību aukstumapgādei un dzesēšanas prasībām pārtikas nozarē;
59. norāda, ka kvalitatīvu datu pieejamība patērētājiem un iestādēm ir priekšnosacījums tam, lai varētu izdarīt racionālu izvēli attiecībā uz energoefektivitātes un siltumapgādes risinājumiem; uzsver, cik būtiski ir digitalizācijas piedāvātās iespējas attiecināt arī uz siltumapgādes un aukstumapgādes nozari; aicina Komisiju izstrādāt definīciju un metodes aprēķinu veikšanai par atjaunojamiem energoresursiem aukstumapgādē;
60. uzskata, ka ūdens patēriņa ziņā efektīviem siltummaiņiem var būt svarīga loma

rūpniecības procesu aukstumapgādē, kad siltums tiek nodots dabiskām ūdenstilpēm, kuras atrodas netālu no produktu uzglabāšanas vietas un kuru temperatūra visu gadu nepārsniedz 6°C (brīvā dzesēšana);

61. uzskata, ka lieljaudas stacionārie kurināmā elementi tuvākajā nākotnē varētu kļūt par videi draudzīga cietā kurināmā (ogļu) alternatīvu;
62. uzskata, ka enerģijas pārvēršanai gāzē ir liels nākotnes potenciāls, ko var izmantot atjaunojamās enerģijas uzglabāšanā, transportēšanā un izmantošanā centralizētai vai decentralizētai siltumenerģijas ražošanai; norāda, ka enerģijas pārvēršana gāzē, jo īpaši lielpilsētu teritorijās, izmantojot pašreizējo infrastruktūru, ir efektīvs veids, kā atjaunojamo enerģiju izmantot siltumenerģijas ražošanā; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis attiecīgi atbalstīt pētniecību un pilotprojektus, kas ir saistīti ar enerģijas pārvēršanu gāzē;
63. uzskata — lai izstrādātu Eiropas Savienības stratēģiju par inovatīvu siltumapgādi un aukstumapgādi, ir jāveic intensīvi pētījumi, ar kuriem nodrošina pamatu tādu jaunu nozaru radīšanai, kas varētu izstrādāt šim nolūkam piemērotas videi draudzīgas iekārtas;
64. uzsver, ka pētniecība un tehnoloģiskie jauninājumi sniedz labumu Eiropas rūpniecībai, stiprina Eiropas uzņēmējdarbības konkurētspēju un komerciālo dzīvotspēju, kā arī veicina galvenos ES enerģētikas un klimata mērķus; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāpastiprina pētniecība, izstrāde un inovācija jomās, kas saistītas ar energoefektivitāti un uz atjaunojamiem energoresursiem balstītām siltumapgādes un aukstumapgādes (*RHC*) tehnoloģijām, lai mazinātu izmaksas, uzlabotu sniegumu un veicinātu ieviešanu un integrāciju enerģētikas sistēmā; aicina Komisiju sadarboties ar nozares ieinteresētajām personām, lai pastāvīgi aktualizētu tehnoloģiju ceļvežus par *RHC* nolūkā veikt koordinēšanu, kā arī iezīmēt un noteikt nepilnības *RHC* tehnoloģiju attīstībā;
65. uzskata, ka, ņemot vērā steidzamo vajadzību panākt ātrus un efektīvus rezultātus ES siltumenerģijas nozares siltummodernizācijas procesa īstenošanā, ES būtu jākoncentrējas uz pētniecību, ar kuru paplašina pašreiz labāko pieejamo tehnoloģiju lietojumu;
66. uzskata, ka pētniecībā, ko veic saskaņā ar pamatprogrammu „Apvārsnis 2020”, būtu jāiekļauj tādu ilgtspējīgu siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumu izstrāde un tādu tehnoloģiju attīstība, kurās izmanto atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, jaunu materiālu iegūšana, kuriem ir maksimāli augsta siltumvadītspēja (siltummaiņi), minimāla vadītspēja, proti, maksimāla termiskā pretestība (siltumizolācija), un maksimāls siltuma akumulācijas līmenis (siltuma uzglabāšana);
67. uzskata, ka saskaņā ar pamatprogrammu „Apvārsnis 2020” progress būtu jāpanāk pētniecībā un izstrādē, kas saistīta ar ilgtspējīgām un efektīvām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām un materiāliem, piemēram, saistībā ar maza mēroga atjaunojamo energoresursu ražošanas un uzglabāšanas risinājumiem, centralizētām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām, koģenerāciju un izolācijas materiāliem, kā arī tādiem inovatīviem materiāliem kā strukturālās logu rūtis, kas ļauj lielā daudzumā no ārpuses iekļūt īsviļņu (saules) starojumam, bet tikai minimāli izkļūt garo viļņu siltuma starojumam, kas citādi izplūstu ārā;
68. uzsver, cik svarīga ir vispusīga zinātniskā izpēte, lai izstrādātu inovatīvus tehnoloģiskos

risinājumus tādu iekārtu un pilnīgu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu ražošanai, kas būtu energoefektīvas un balstītas uz atjaunojamiem energoresursiem;

69. aicina pārskatīt spēkā esošos tiesību aktus, koncentrējoties uz tehnoloģiju neitralitātes un rentabilitātes saglabāšanu, lai nodrošinātu, ka ar tiem vienu tehnoloģiju neveicina vai neapdala vairāk nekā kādu citu, piemēram, aprēķinot ēkas energoefektivitāti, būtu jāņem vērā uz vietas, piemēram, ar fotoelementu paneli, vai netālu no ēkas ražota atjaunojamā enerģija neatkarīgi no tās avota;
70. uzsver progresīvāko tehnoloģiju un gudras energopārvaldības apvienošanas nozīmi, piemēram, ar automatikas ierīkošanu mājās un siltumapgādes viedās vadības sistēmām, jo īpaši saistītā pasaulē, kurā ierīces var viegli pielāgot laika apstākļiem un elektroenerģijas cenu signāliem un veicināt elektrotīkla stabilizāciju, pielāgojot pieprasījumu; aicina Komisiju labāk integrēt viedās tehnoloģijas attiecīgajās Enerģētikas savienības iniciatīvās, lai nodrošinātu viedo ierīču, savienoto mājokļu un viedo ēku patiesu savienojamību ar viedajiem tīkliem; uzskata, ka šādi risinājumi būtu jāsekmē gadījumos, kad tiek atjaunots esošais ēku fonds, jo tas palīdz patērētājiem labāk izprast savus patēriņa paradumus un attiecīgi pielāgot savas siltumapgādes sistēmas darbību;
71. uzsver, ka būvniecības nozarei ir liels enerģijas pieprasījuma un CO₂ emisiju samazināšanas potenciāls; uzsver, ka ir jāveic papildu pasākumi, lai paaugstinātu ēku atjaunošanas tempu; norāda — lai to panāktu, ir nepieciešami pievilcīgi finanšu stimuli, augstas kompetences speciālistu pieejamība dažādos līmeņos un paraugprakses apmaiņa;
72. aicina Komisiju konstatēt un likvidēt atlikušos šķēršļus energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, jo īpaši mājokļu atjaunošanai, ko veic māsasaimniecības, un izveidot reālu energoefektivitātes tirgu, lai veicinātu paraugprakses nodošanu un nodrošinātu produktu un risinājumu pieejamību visā ES nolūkā izveidot reālu energoefektivitātes produktu un pakalpojumu vienoto tirgu; uzsver darbvieta radīšanas un ekonomiskās izaugsmes potenciālu, ko nodrošina ne tikai šādu produktu un pakalpojumu sākotnējā laišana tirgū, bet arī integrētas enerģētikas sistēmas, kas ietver siltumapgādi un aukstumapgādi, pastāvīga uzturēšana un ikdienas izmantošana;
73. uzskata, ka nozarei nepieciešami skaidri politikas izstrādātāju signāli, lai veiktu nepieciešamos ieguldījumus ES enerģētikas mērķu sasniegšanā; uzsver, ka ir nepieciešami vērienīgi un saistoši mērķi un regulatīvais satvars, kas veicina inovāciju, neradot nevajadzīgus administratīvos šķēršļus, lai visefektīvākajā veidā popularizētu ekonomiskus un ekoloģiski ilgtspējīgus siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumus;
74. uzskata, ka ieguldījumi ēku energoefektivitātes uzlabošanā būtu jāveic ciešā saistībā ar ieguldījumiem atjaunojamos energoresursos balstītā siltumapgādē un aukstumapgādē (*RHC*); uzskata, ka sinerģija, kas ir novērota starp ēku energoefektivitāti un *RHC*, ir nozīmīga iespēja virzībā uz mazoglekļa ekonomiku; atzinīgi vērtē centienus valsts līmenī palielināt tādu ēku skaitu, kuru enerģijas patēriņš ir gandrīz nulle;
75. iesaka projektēt individuālas siltumizolācijas sistēmas arhitektūras pieminekļiem, īpašu uzmanību pievēršot ieguldījumiem ēku ārējā apdarē, kā arī ēku vadības un automatizācijas sistēmu optimizācijā un efektīvas siltumapgādes un aukstumapgādes nodrošināšanā, vienlaikus cenšoties nesabojāt attiecīgo ēku unikālo arhitektūras stilu;

76. norāda, ka intelektisko ēku arhitektoniskajā projektēšanā būtu jāizmanto holistiska pieeja, lai nodrošinātu termisko komfortu (aukstumapgādi), izmantojot ēku veidolu un ietilpību, kā arī pielāgojot telpas un parametrus, piemēram, dienasgaismas un ventilācijas apjomu un rekuperācijas intensitāti, vienlaikus nodrošinot zemas regulārās izmaksas;
77. uzsver — lai taupītu enerģiju un mazinātu emisijas, būtiska nozīme ir standartizētam termiskās enerģijas auditam un rūpniecisko iekārtu izolācijas problēmu novēršanas izmaksu efektivitātei; norāda, ka rūpnieciskās energoapgādes izmaksas var vēl vairāk samazināt, veicot ieguldījumus pašreizējās un par ilgtspējīgām atzītās tehnoloģijās;
78. uzsver, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi ir nozīmīgs instruments enerģētikas sistēmas modernizācijai; uzskata, ka ierobežojumi, kas līdz šim ir bijuši spēkā attiecībā uz ERAF finansējumu prioritātei, kura paredz pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, nav bijuši iedarbīgi; uzskata, ka plānošanas periodā pēc 2020. gada būtu jāpalielina šai prioritātei paredzētā finansējuma budžeta apjoms;
79. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt piekļuvi gan īstermiņa gan ilgtermiņa finansējumam, lai veiktu ieguldījumus dažāda lieluma projektos, kas saistīti ar siltumapgādes un aukstumapgādes nozares modernizāciju, tostarp centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, attiecīgās tīklu infrastruktūras uzlabošanu, siltumapgādes sistēmu modernizāciju, tostarp pāreju uz atjaunojamo resursu izmantošanu un atjaunoto ēku īpatsvara pieauguma paātrināšanu; šajā sakarībā aicina Komisiju izstrādāt stabilu un inovatīvu ilgtermiņa finanšu mehānismu; uzsver nozīmi, kāda varētu būt Eiropas Stratēģiskajā investīciju fondā (ESIF) un citos piemērojamajos Eiropas fondos, piemēram, Eiropas Investīciju bankas (EIB) vai ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), pieejamajam finansējumam finansiālās un tehniskās palīdzības ziņā, nodrošinot, ka projekti ir pievilcīgi ieguldītājiem un nodrošina stabilus regulatīvos nosacījumus, jo īpaši samazinot birokrātiju un paredzot ērtu pieteikumu iesniegšanas un apstiprināšanas procedūru; aicina Komisiju plānošanas periodā pēc 2020. gada pastiprināt visu attiecīgo Eiropas fondu spēkā esošos noteikumus par siltumapgādi un aukstumapgādi un prasa likvidēt šķēršļus, kas liedz vietējām pašvaldībām lietderīgos resursus piešķirt esošo sabiedrisko ēku atjaunošanai; pauž atbalstu iniciatīvai „energoviedu ēku vieda finansēšana”, kurā tiek veicināta lielāka energoefektivitātes pasākumu īstenošana apvienojumā ar atjaunojamo energoresursu izmantošanu būvniecības nozarē; uzskata, ka ēku modernizācijai un siltumizolācijai vajadzētu būt prioritārai attiecībā pret citiem pasākumiem finansējuma pieejamības ziņā tādēļ, ka šai jomai piemīt milzīgs jaunu darbvieta radīšanas potenciāls;
80. uzsver nepieciešamību izmantot struktūrfondu līdzekļus plašākas ēku un ēku sistēmu uzlabošanas programmas īstenošanai, jo īpaši sniedzot priekšrocību aizdevumus privāto ēku īpašniekiem, kas veicinātu ievērojami lielāku virzību uz tik ļoti nepieciešamo pašreizējo ēku uzlabošanu, jo īpaši mazāk attīstītajos ES reģionos;
81. uzsver — lai veicinātu uzlabojumus siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, Komisijai būtu pilnībā jāpiemēro *ex ante* nosacījumi, ko paredz Regulas (ES) Nr. 1303/2013 19. pants, un jānodrošina, ka pienācīgi tiek transponēti un īstenoti spēkā esošo ES tiesību aktu atbilstīgie noteikumi par siltumapgādi un aukstumapgādi;
82. uzskata, ka pamatnostādņēs par valsts atbalstu efektīvām tehnoloģijām, kuras ir neaizstājamas virzībai uz siltumapgādes un aukstumapgādes nozares dekarbonizāciju,

un jo īpaši tehnoloģijām, ko izmanto kopienā balstītu risinājumu īstenošanai, būtu jāņem vērā atbilstīga valsts atbalsta nepieciešamība;

83. uzskata, ka tādas iniciatīvas kā Eiropas atbalsts ar enerģiju saistītiem pašvaldību projektiem (*ELENA*), viedo pilsētu iniciatīva un jaunais integrētais Pilsētas mēru pakts klimata un enerģijas jomā var sniegt atbalstu ieinteresētajām personām vietējā un reģionālajā līmenī ēku energoefektīvai atjaunošanai;
84. aicina Komisiju nodrošināt, lai ES finansējums tiktu izlietots atbilstīgi dekarbonizācijas un energoefektivitātes mērķiem;
85. aicina dalībvalstis īstenot mērķtiecīgus pasākumus, lai radītu spēcīgus stimulus uzlabojumiem energoefektivitātes jomā un atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai zemu ienākumu un neaizsargātās māsasaimniecībās; aicina Komisiju noteikt daudz lielāku ES finansējumu energoefektivitātes uzlabošanas un atjaunojamo energoresursu programmām, kas paredzētas neaizsargātām un enerģētiski nabadzīgām māsasaimniecībām, un sniegt pamatnostādnes dalībvalstīm par īpašiem pasākumiem enerģētiskās nabadzības novēršanai;
86. uzskata, ka būtu jāsniedz labāka informācija iedzīvotājiem par viņu māsasaimniecību energopatēriņu un iespējamajiem enerģijas ietaupījumiem, kā arī ieguvumiem, ko sniedz uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādes sistēmu uzlabojumi, tostarp par iespējām ražot un patērēt uz pašu saražotiem atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumenerģiju un aukstumenerģiju;
87. uzskata, ka dalībvalstīm, cita starpā rīkojot informācijas kampaņas, veidojot vienotus kontaktpunktus, organizējot kopīgu pirkumu shēmas (palīdzot patērētājiem apvienoties kopīgiem pirkumiem par samazinātu cenu) un atsevišķu projektu apvienošanu (lielākā grupā apvienojot vairākus mazos projektus, lai kopā tie varētu atrast investīcijas ar labāku procentu likmi), jānodrošina, lai patērētāji būtu pilnībā informēti par tehnoloģiskiem un ekonomiskiem ieguvumiem, ko sniedz ilgtspējīgākas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas un energoefektivitātes uzlabojumi, un varētu tiem piekļūt, kas viņiem ļautu izdarīt individuālajiem apstākļiem piemērotāko izvēli un gūt labumu no ekonomiskajā, veselības un dzīves kvalitātes jomā pieejamajiem uzlabojumiem; norāda, ka māsasaimniecībām attālākajās un izolētās vietās būs vajadzīga īpaša uzmanība un unikāli risinājumi; uzsver ražojošu patērētāju potenciālu tādu energosistēmu izveidē, kas nodrošina uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu siltumapgādi un aukstumapgādi; uzsver, cik būtiska nozīme ir iekārtu uzstādītāju un arhitektu pastāvīgai izglītošanai, apmācībai, sertifikācijai un pārraudzībai, jo viņi ir enerģijas patērētāju māsasaimniecību pirmais kontaktpunkts;
88. uzskata, ka būtiska nozīme ir tādu ekspertu pastāvīgai izglītošanai, kuri novērtē ēku siltumizolāciju, kā arī ēku konkrētā siltumapgādes (aukstumapgādes) veida efektivitāti; uzskata, ka optimāli izvietotas apkalpošanas grupas, kuras ir pieejamas galalietotājiem, kļūst par nepieciešamību;
89. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt patērētājiem iespēju izvēlēties no dažādām augstas efektivitātes un atjaunojamos energoresursos balstītām siltumapgādes tehnoloģijām to, kas labāk atbilst individuālajām siltumapgādes vajadzībām;
90. uzsver, ka tādēļ, patērētājus informējot un radot stimulus, ir jārada viņiem iespējas

paātrināt viņu veco un neefektīvo siltumapgādes sistēmu modernizāciju, lai panāktu augstas energoefektivitātes ieguvumus, kas jau ir iespējami, izmantojot pieejamās tehnoloģijas, tostarp atjaunojamās enerģijas apkures sistēmas; norāda, ka patērētāji bieži vien nav informēti par viņu uzstādīto siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu zemo energoefektivitāti; aicina Komisiju sniegt priekšlikumus, lai veicinātu izpratni par pašreizējām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām un paaugstinātu to modernizācijas līmeni saistībā ar gaidāmo Ēku energoefektivitātes direktīvas pārskatīšanu, un apsvērt energomarķējuma sistēmas ieviešanu jau iebūvētām apsildes sistēmām;

91. uzsver, ka patērētāji var aktīvi iesaistīties virzībā uz ilgtspējīgas Eiropas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas izveidi; uzsver, ka jaunās regulas par energomarķējumu, kurā jaunā marķējuma kategorijas ir vērstas uz nākotni un tādēļ var uzsvērt dažādu produktu energoefektivitātes atšķirības, efektīva īstenošana varētu palīdzēt patērētājiem izdarīt apzinātu izvēli attiecībā uz enerģijas ietaupījumiem un samazināt izmaksas;
92. mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt īpašas stratēģijas, lai risinātu arvien pieaugošo enerģētiskās nabadzības problēmu nolūkā palīdzēt visiem patērētājiem, jo īpaši neaizsargātākajiem patērētājiem, gan māju īpašniekiem, gan arī īrniekiem individuāli vai kolektīvi uzlabot viņu mājokļus, kā arī siltumapgādi un aukstumapgādi;
93. uzsver, ka ir jāpanāk augsts enerģētiskās neatkarības līmenis, prioritārā kārtā izmantojot vietējos resursus;
94. aicina rūpniecības uzņēmumu darbībā radīto atlikumsiltumu izmantot mājāsaimniecību siltumapgādei;
95. uzskata, ka galvenais līdzeklis enerģētiskās nabadzības apkarošanai ir kopējo apkures izmaksu samazināšana atsevišķām mājāsaimniecībām, nodrošinot būtiski palielinātu energoefektivitāti trijos galvenajos enerģijas izmantošanas posmos, proti, primāro enerģiju pārveidojot lietderīgā enerģijā, enerģiju pārvadot tālāk un jo īpaši galalietotājiem to izmantojot; aicina dalībvalstis energoefektivitātes pasākumu īstenošanu un pāreju uz atjaunojamos energoresursos balstītu siltumapgādi un aukstumapgādi noteikt par galveno prioritāti;
96. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka daļa energoefektivitātes finansējuma tiek izlietota uzlabojumiem enerģētiski nabadzīgās mājāsaimniecībās vai to personu labā, kuras mitinās vistrūcīgākajās teritorijās, piemēram, palīdzot viņiem ieguldīt energoefektīvākā siltumapgādes un aukstumapgādes aprīkojumā;
97. uzskata, ka saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu dalībvalstīm būtu jāpieņem valsts ēku atjaunošanas plāni, lai ēkas padarītu energoefektīvas, tostarp paredzot stimulus privātīpašumā esošu ēku atjaunošanai, un ka šādos plānos būtu jāiekļauj īpaši pasākumi neaizsargātāko iedzīvotāju grupām, lai cīnītos pret enerģētisko nabadzību;
98. aicina Komisiju, īstenojot Energoefektivitātes direktīvu, paredzēt dalībnieku apmācību attiecībā uz energoefektivitātes auditu veikšanu un plānošanu, kā arī palīdzēt šos pasākumus piemērot privātpersonām, jo īpaši neaizsargātākajām iedzīvotāju grupām;
99. uzsver, ka mūsdienās lielā daļā Eiropas ēku tiek nelietderīgi izmantota enerģija, jo to siltumizolācijas kvalitāte ir zema un siltumapgādes sistēmas — vecas un neefektīvas,

tādēļ enerģētiskā nabadzība skar gandrīz 11 % ES iedzīvotāju;

100. aicina Komisiju, dalībvalstis un vietējās pašvaldības iestādes, ņemot vērā risku saistībā ar nākotnē iespējamajām gāzes piegādes krīzēm, aprites ekonomikas īstenošanā pilnībā iekļaut biogāzes ražošanu no kūsmēsliem.
101. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai.